БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 4 (16.694). | 6 январь 1977 йил, пайшанба | Баҳоси 2 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

1976-1980 ЙИЛЛАРДА КЎПЛАБ ТАЛАБ ҚИЛИНАДИГАН МОЛЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ҲАҚИДА ВА УЛАРНИНГ СИФАТИНИ ОШИРИШ ЧОРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети КПСС XXV съезди қарорларига мувофиқ халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқаришни янада ривожлантириш ва аҳолининг талабини яхшироқ қондириш мақсадида «1976—1980 йилларда кўплаб талаб қилинадиган моллар ишлаб чиқаришни ривожлантириш ҳақида ва уларнинг сифатини ошириш чоралари тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

СССР министрликларига, идораларига ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига 1976—1980 йиллар учун белгиланган топшириқларда шу молларни ишлаб чиқаришни 1,7 марта кўпайтириш кўзда тутилди. Телевизор, мебель, идиш-товоқ, мотоцикл, велосипед, мопед, фотоаппарат, соат, термос, ювиш воситалари, гулбезак қоғозлар, одеялбоп иссиқ газлама, ип-газламадан ва аралаш газламадан тикилган устки кўйлак, мўйнали бош кийим, жинси газламадан тикилган костюм, тўргардин маҳсулотлари, ноҳин билан чалинадиган музика асбоблари, пайпоқ ва кўплаб талаб қилинадиган бошқа моллар ишлаб чиқариш анча кўпайтирилади. СССР ҳамда иттифоқдош республикаларнинг министрлари ва идораларининг раҳбарлари зиммасига қарорда кўзда тутилган топшириқларнинг бажарилиши учун, кўплаб талаб қилинадиган молларни савдо ташкилотларининг буюртмаларига мувофиқ ишлаб чиқаришни таъминлаш учун шахсан масъулият юклатилади.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига республика қарамоғидаги ва маҳаллий корхоналарда мавжуд маҳаллий хом ашё ресурсларидан янада тўла-тўкис фойдаланиш ҳисобига маданий-маиший моллар ва рўзғор асбоблари ишлаб чиқаришни анча кенгайтириш тадбирларини ишлаб чиқиб, амалга ошириш, йиллик планларда иттифоқдош республикаларнинг министрликлари ва идораларига шундай моллар ишлаб чиқариш юзасидан топшириқлар белгилаш топширилди.

Шу қарорга биноан СССР министрликлари, идоралари ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари:

ишлаб турган корхоналарнинг қувватларидан максимал фойдаланишни таъминлаш ва кўплаб талаб қилинадиган моллар ишлаб чиқариш юзасидан янги қувватларни барпо этиш тадбирларини ишлаб чиқишлари;

ишлаб турган корхоналар, цехлар ва ишлаб чиқаришларни реконструкция қилиш ҳамда кенгайтириш ва янги корхоналар, цехлар ҳамда ишлаб чиқаришлар, қуришга кўплаб талаб қилинаётган моллар ишлаб чиқаришни ривожлантириш юзасидан ушбу қарорда белгиланган топшириқларни бажариш учун министрлик, иттифоқдош республиканинг капитал маблағлари умумий ҳажми ҳисобига капитал маблағ ажратилишини таъминлашлари лозим. Ишлаб чиқариш бирлашмаларига ва корхоналарига давлат капитал маблағлари умумий ҳажмидан ташқари маданий-маиший моллар ва рўзғор асбоблари ишлаб чиқариш билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш объектларини банкнинг 6 йилгача муддатга бериладиган кредитлари ҳисобига кенгайтириш ва реконструкция қилишларига ижозат берилди. Мазкур кредитлар ишлаб чиқаришни ривожлантириш фонди маблағлари ҳисобига, шу фонд етарли бўлмаган тақдирда эса, молларни реализация қилишни кўпайтиришдан олинган фойда ҳисобига ҳамда оборот солиғи миқдорининг 50 проценти ҳисобига тўланади, деб белгилаб қўйилди. Қурилиш министрликлари, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари планларда пудрат ишларини шу мақсадга пул билан таъминлашнинг ҳамма манбалари бўйича ажратилган капитал маблағларга мувофиқ ҳажмда бажаришни кўзда тутишлари лозим;

кўплаб талаб қилинадиган моллар сифатига талабни оширишлари, олий сифат категориясидаги маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кўпайтиришлари;

1977 йилда барча ишлаб чиқариш бирлашмаларида ва корхоналарда ишлаб чиқарилаётган маданий-маиший моллар ва рўзғор асбоблари, уларни бутлайдиган буюмларни аттестациядан ўтказишни ниҳоясига етказишлари ҳамда бу ишни белгиланган аттестация муддатларига мувофиқ мунтазам равишда ўтказишлари;

1977 йилда халқ истеъмол қиладиган молларнинг энг муҳим турларини комплекс стандартлаш программасини ишлаб чиқишлари, шу программаларда бу молларнинг сифатини ошириш ҳамда техникавий жиҳатдан мураккаб машина ва приборлар учун керакли узеллар ҳамда деталларни унификация қилиш ва бири ўрнига иккинчисини ишлатиш имкониятини таъминлаш мақсадида тайёр маҳсулот ҳамда бутлаш буюмлари, хом ашё, материаллар ва асбоб-ускуналарнинг, шунингдек ,ана шу маҳсулотларни ишлаб чиқаришни тайёрлаш, синаш ва контроль қилиш, уларни ўраш, асраш, ташиш, ишлатиш ва ремонт қилиш методлари ва шу ишларни ташкил қилишнинг ўзаро мувофиқлаштирилган стандартлари ва техникавий шартларини ишлаб чиқиш ҳамда қайта кўриб чиқишни кўзда тутишлари;

кўплаб талаб қилинадиган моллар ишлаб чиқариш хусусиятларини ва мамлакатнинг илғор корхоналари тажрибасини ҳисобга олиб, шу молларнинг сифатини бошқаришнинг комплекс системаларини 1977—1978 йилларда ишлаб чиқиб, жорий этишни таъминлашлари;

ўзларига қарашли ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналар учун маданий-маиший моллар ва рўзғор асбоблари ишлаб чиқаришга материалларни сарфлаш нормаларини бош министрликлар билан келишиб тасдиқлашлари керак,

СССРнинг бир қанча министрликларига маданий-маиший мақсадларда ва рўзғорда ишлатиладиган техникавий жиҳатдан янги мураккаб маҳсулотларни: автомат кир ювиш машиналари, ғоят қулай электропилесослар ва электрополотерлар, ҳарорати тартибга солинадиган рўзғоробоп дазмоллар, ҳамма зарур асбоблар билан таъминланган универсал ошхонабоп машиналар, қиздиргич элементлар негизида блок усулида ясалган электр плиталар, кассетали кўчма магнитоллар, катта интеграл схемалардаги микрокалькуляторлар, рангли видеомагнитофонлар учун видеокамералар, видеомагнитофонларнинг камералари учун вариообъективлар, экранининг ҳажми диагонал бўйича 67 сантиметр бўлган ва олисдан бошқариладиган интеграл схемалар асосидаги рангли телевизорлар, ихчам кўчма рангли телевизорлар, биринчи класс стереофоник икки тезликдаги тўрт қаторли магнитофонлар, техникавий ва ишлатиш хусусиятлари яхшиланган янги турдаги мотоцикллар, мопедлар ва велосипедлар, электрон соатлар, янги фермент моддалар қўшилган синтетик кир ювиш воситалари ва бошқа молларни вужудга келтириш ҳамда кўплаб ишлаб чиқаришни ўзлаштириш топшириқлари белгиланди. Уларга керакли бутлаш буюмлари ва махсус материалларни вужудга келтириш ҳамда уларни ишлаб чиқаришни ўзлаштириш топшириқлари ҳам белгиланди.

СССР министрликлари ва идораларига ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига 1977—1980 йилларга мўлжалланган планларда маданий-маиший моллар ва рўзғор асбобларининг мазкур қарорда кўзда тутилмаган янги турларини вужудга келтириш ва кўплаб ишлаб чиқаришни ўзлаштиришни кўзда тутиш топширилди. Министрликлар, идораларга, ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналарга маданий-маиший моллар ишлаб чиқариш учун вужудга келган кооперация юзасидан ишлаб чиқарилаётган бутлаш буюмлари, деталлар ва материаллар ишлаб чиқаришни уларнинг буюртмачилари билан келишмай туриб тўхтатиб қўйиш тақиқланди.

Қарорда СССР Министрликларига ва иттифоқдош республикаларнинг министрлар Советларига 1977-1980 йилларда кўплаб талаб қилинадиган моллар ишлаб чиқариш қувватларини кўпайтиришни таъминлайдиган янги корхоналар қуриш, ишлаб турган корхоналарни кенгайтириш ва реконструкция қилиш топшириқлари тасдиқланди. Шу корхоналар учун замонавий серунум технология асбоб-ускуналари, автомат линиялар, бутлаш буюмлари ва материаллар тайёрлаш ҳамда етказиб беришни кўпайтириш белгилаб қўйилди.

Зиммаларига маданий-маиший моллар ва рўзғор асбобларининг айрим турларини ишлаб чиқариш ҳолати ва уни ривожлантириш учун ҳамда аҳолининг шу молларга бўлган талабини тўла-тўкис қондириш учун масъулият юклатилган СССР министрликлари ва идораларига ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига СССР савдо министрлиги билан биргаликда аҳолининг ва халқ хўжалигининг ишлаб чиқарилаётган маҳсулотга бўлган талабини, шу маҳсулотларнинг рақобат қобилиятини, аҳолининг янги молларга бўлган эҳтиёжларини ўрганишни, шунингдек молларнинг ассортиментини яхшилаш ҳамда СССР Савдо министрлигининг халқ истеъмол қиладиган моллар энг яхши намуналарининг Бутуниттифоқ павильони фондидаги намуналаридан янада кенг фойдаланиш тадбирларини ишлаб чиқиб амалга ошириш, айни вақтда савдо ташкилотларининг янги молларга бўлган эҳтиёжини ўз вақтида қондиришни ҳамда аҳоли талаб қилмайдиган моллар ишлаб чиқаришни тўхтатишни назарда тутишни таъминлаш топширилди.

СССР Министрлар Советининг Фан ва техника давлат комитетига:

молларнинг энг муҳим турлари ассортиментини яхшилаш ва сифатини ошириш мақсадида илмий-тадқиқот ишлари ҳамда СССР халқ хўжалигида фан ва техника ютуқларидан фойдаланиш планларида СССРнинг тегишли министрликлари ва идораларига маданий-маиший моллар ва рўзғор асбобларининг техникавий жиҳатдан мураккаб янги турларини, шунингдек бутлаш буюмларини ва уларни тайёрлаш учун зарур бўлган махсус материалларни вужудга келтириш билан боғлиқ бўлган проблемаларни ҳал этишни кўзда тутиш;

СССР Министрлар Советининг Давлат стандартлар комитети ва СССР Савдо министрлиги билан биргаликда халқ истеъмол қиладиган янги молларнинг истеъмол хусусиятларини экспертизадан ўтказиш тартибини ишлаб чиқиб, тасдиқлаш:

Бутуниттифоқ техника эстетикаси илмий-тадқиқот институти зиммасига маданий-маиший моллар ва рўзғор асбоблари янги турларининг эстетик даражасини баҳолаш топширилди. Ишлаб чиқариш бирлашмалари, корхоналар ва ташкилотлар қайси идорага қарашли эканлигидан қатъий назар, шу молларни ишлаб чиқишнинг техникавий топшириқларини уларнинг эстетика талабларига мувофиқ келиш хусусиятини институт билан келишиб олишлари лозим.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, СССР Савдо министрлиги, Центросоюз ҳамда савдо тармоғига эга бўлган министрликларга 1977—1980 йилларда маданий-маиший моллар ва рўзғор асбоблари билан савдо қилишни ташкил этишни яхшилаш тадбирларини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш топширилди. Шу тадбирларда:

техникавий жиҳатдан мураккаб рўзғор машиналари ва асбоблари, уларнинг запас қисмлари ва буюмлари билан савдо қилишни янада ихтисослаштириш, шу молларнинг намуналарини кўрсатиб савдо қилиш практикасини кенгайтириш;

СССРнинг тегишли министрликлари ва идоралари билан биргаликда иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида ва энг йирик шаҳарларда рўзғор машиналари ҳамда асбоблари, уларга керакли запас қисмлар ва буюмлар, шунингдек мебель сотиш билан шуғулланадиган намойиш заллари, намуна-кўргазма ва фирма магазинлари ташкил этиш;

моллар ишлаб чиқаришга бериладиган буюртмаларнинг асосли бўлиши учун, уларнинг сотилишини таъминлаш учун, шунингдек бир районда сотилмаган молларни бошқа районда сотиш мақсадида оператив равишда қайта тақсимлаш учун улгуржи базаларнинг масъулиятини ошириш кўзда тутилсин.

СССР Савдо министрлиги, Центросоюзнинг, савдо тармоғига эга бўлган министрликлар ва идораларнинг диққат-эътибори марказий савдо аппарати, маҳаллий органларнинг савдони ташкил этишни яхшилаш ва савдо маданиятини ошириш, шунингдек молларга тақдим этиладиган талабномаларнинг тўғрилиги учун бўлган масъулиятини кучайтириш зарурлигига қаратилди.

СССР Савдо министрлиги, Центросоюз ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, ўз корхоналарида халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқариладиган СССР министрликлари ва идоралари СССР Министрлар Советининг Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси давлат комитети билан ҳамда СССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети билан биргаликда халқ истеъмол қиладиган моллар рекламасини анча яхшилашлари, шу мақсад учун оммавий ахборотнинг барча воситаларидан кенг фойдаланишлари керак.

Қарорда корхоналарнинг янги маданий-маиший моллар ва хўжалик асбоблари ишлаб чиқаришдан, бутлаш буюмлари сифатини яхшилашдан манфаатдорлигини оширишга қаратилган бирқанча қўшимча тадбирлар кўзда тутилди.

Марказий газеталарнинг редакцияларига, СССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига ҳамда СССР Министрлар Советининг Кинематография давлат комитетига халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш билан боғлиқ бўлган масалаларни мунтазам ёритиб туриш, илғор коллективларнинг шу молларни ишлаб чиқаришни кўпайтириш, уларнинг сифатини яхшилаш ва ассортиментини кенгайтириш учун мавжуд резервларни қидириб топиш соҳасидаги тажрибасини кенг оммалаштириш топширилди.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқаришни ривожлантириш, сифатини яхшилаш, ассортиментини кенгайтириш ва янгилаш масалаларига эътиборни кучайтиришлари, ушбу қарорда кўзда тутилган тадбирларни рўёбга чиқариш учун мавжуд имконятлардан тўлиқроқ фойдаланишлари, ҳамма жойда халқ истеъмол қиладиган моллар, хом ашё, материаллар ва улар учун бутлаш буюмлари ишлаб чиқарадиган корхоналарнинг бошланғич партия ташкилотлари ролини ҳар томонлама оширишлари, барча ходимларни ўз олдиларида турган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишга, план топшириқларини муддатидан илгари тўла ва ошириб бажаришга сафарбар қилишлари лозим. Илғор корхоналар, қурилишлар ва конструкторлик ташкилотлари коллективларининг халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун мавжуд резервларни қидириб топишдаги, янги, янада мукаммал маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ўзлаштиришдаги, шу молларни ишлаб чиқарадиган объектларни тезроқ қуриб ишга тушириш ва уларни реконструкция қилишдаги ижобий ташаббуси актив қўллаб-қувватлансин.

ҚАРДОШЛАРЧА БИРДАМЛИК НАМОЙИШИ

4 январь куни Москвада пойтахт меҳнаткашлари, совет жамоат ташкилотлари вакилларининг Чили Коммунистик партиясининг Бош секретари ўртоқ Луис Корвалан билан учрашув митинги бўлиб ўтди.

Москваликлар уч йилдан кўпроқ вақт фашист зиндонларида азоб чеккан шонли Чили Компартиясининг мард раҳбарини самимий табрикладилар. Унинг матонати ва мардлиги Чили халқини Чили диёрида зулмга қарши, демократия ва озодлик учун курашга руҳлантирди.

Президиумда ўртоқ Л. Корвалан билан бирга КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги партия контроли комитетининг раиси А. Я. Пельше, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, шунингдек КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, ВЦСПС раиси А. И. Шибаев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Москва область комитетининг биринчи секретари В. И. Конотоп, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Е. М. Тяжельников, Москва шаҳар ва Москва область партия комитетларининг секретарлари, совет жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, ишлаб чиқариш илғорлари, фан ва маданият арбоблари бор эди.

Бразилия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Л. К. Престес, АҚШ Коммунистик партиясининг Раиси Г. Уинстон, Уругвай Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Р. Арисменди, Чили Халқ бирлигининг ижрочи секретари К. Альмейда, Жаҳон касаба союзлари федерациясининг Раиси Э. Пасторино, Чили Компартияси Марказий Комитети Сиёсий комиссиясининг аъзолари Г. Марин, О. Мильяс, А. Сорилья, В. Тейтельбойм, Чили Социалистик партияси Бош секретарининг ўринбосари А. Сепульведа, Чили бирлашган халқ ҳаракати ишчи-деҳқон партияси Марказий Комитетининг аъзоси Х. Эстевес, Чилидаги ҳарбий хунта жиноятларини текширувчи Халқаро комиссия раиси Я. Сендерман, Жаҳон демократик ёшлар федерациясининг президенти П. Лапичирелла ҳам бу ерда ҳозир бўлдилар.

Митингни ўртоқ **В. В. Гришин** очди.

У Совет Иттифоқининг қалин дўсти, коммунизм идеаллари учун букилмас курашчи, оташин революционер ўртоқ Луис Корваланни Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Москва шаҳар комитети, Москва коммунистлари ва меҳнаткашлари номидан қизғин ва самимий табриклади.

Барча совет кишилари сингари москваликлар ҳам, деди ўртоқ В. В. Гришин, Сизнинг фашистлар зиндонидан озод бўлиб, Совет Иттифоқига, Москвага келишингиз ҳақидаги хабарни зўр хурсандчилик билан эшитдилар. Сизнинг озод бўлишингиз — муҳим сиёсий воқеа, тараққийпарвар кучларнинг катта ғалабасидир.

Ўртоқ В. В. Гришин митинг қатнашчилари номидан реакцияга ва фашизмга қарши кураш олиб бораётган Чилининг коммунистларига, барча меҳнаткашларига, ватанпарварларига қардошларча бирдамлик ва якдиллик туйғуларини изҳор этди.

Пионерлар ўртоқ Луис Корваланга, президиум аъзоларига гуллар тақдим этишади. Залда қизғин қарсаклар бошланади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари **А. П. Кириленко**га сўз берилади.

Чили Коммунистик партиясининг Бош секретари, матонатли революционер, ишчилар синфи ва барча меҳнаткашларнинг иши учун толмас курашчи, бизнинг қалин дўстимиз, Совет Иттифоқининг дўсти ўртоқ Луис Корвалан яқинда фашистлар зиндонидан қутқариб олинди ва у ҳозир биз билан бирга шу ерда, деди нотиқ.

Луис Корвалан Москвага етиб келган дастлабки соатларда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев уни қадимий Кремлда қардошларча қабул қилиб, у билан сидқидилдан, самимий суҳбатлашди.

Бугун биз Сиз билан ўртоқ Корваланнинг озод этилганлигини муҳим сиёсий воқеа сифатида нишонлаш учун шу залга тўпландик.

Азиз ўртоқ Корвалан, ленинчи партиямизнинг Марказий Комитети номидан, 16 миллионли совет коммунистлари ва бутун совет халқи номидан Сизни фашистлар диктатураси қишанларидан қутилишингиз билан қизғин табриклаймиз.

Ўз фаолиятини Чили революциясининг қаҳрамонона кунлари билан чамбарчас боғлаган инсон, турма зиндонларида ҳам ҳақиқий коммунистга хос букилмас ирода ва мардлик кўрсатган инсон тутқунликдан халос қилинганлиги ажойиб воқеадир ўртоқлар! Жаҳон коммунистик ҳаракатининг таниқли ва обрўли арбоби ўртоқ Корвалан Чили меҳнаткаш халқининг бахт-саодати йўлида, тинчлик, демократия ва социализм ишининг тантанаси йўлида актив ишлаш имкониятига яна эга бўлди.

Дўстимиз ва сафдошимиз Лучо яна умумий сафда турганлиги учун биз сидқидилдан хурсандмиз.

Азиз ўртоқ Корвалан, деди сўнгра ўртоқ А. П. Кириленко, Сиз мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган қисқа вақт ичида КПСС Марказий Комитетининг ўзигагина келган уч юз мингдан ортиқ хат ва телеграммада совет гражданлари, меҳнаткашлар коллективлари, жамоат ташкилотлари уч йилдан ортиқ вақт ҳибсда ётгандан сўнг озодликка чиқишингиз билан Сизни қизғин табриклайдилар, Сизнинг қаҳрамонлигингизга, чинакам баҳодирона олижаноблигингизга, меҳнат аҳлининг озодлиги ва бахт-саодати йўлидаги сиёсий курашчига хос юксак фазилатларингизга офарин айтадилар.

Леонид Ильич Брежнев таъкидлаб ўтганидек, «Луис Корваланнинг озодликка чиққанлиги Чилидаги ва Латин Америкасидаги бошқа мамлакатлар коммунистларининг, барча демократларининг, революцион ҳаракатнинг курашини активлаштиришга катта таъсир ўтказиши шубҳасиз».

Чили Коммунистик партияси куни кеча эълон қилинган баёнотида Луис Корваланнинг озод этилишини фашизм устидан қозонилган катта ғалаба деб баҳолайди.

Ўртоқ Корваланнинг озодлиги учун кураш пролетар интернационализми буюк роли ва таъсирчанлигининг яққол намойиши бўлди. Бу кураш турли мамлакатлар меҳнаткашларининг, озодлик ва инсонпарварлик идеалларини қадрловчи барча кишиларнинг халқаро бирдамлиги нақадар буюк куч эканлигини яққол кўрсатди.

Чилидаги Халқ бирлиги ҳукумати ҳокимият тепасига келишини совет кишилари нақадар қизғин қўллаб-қувватлаганлиги ҳаммамизнинг эсимизда. Коммунистлар билан социалистлар Халқ бирлигининг ўзаги бўлган эдилар. Бу мамлакатдаги революцион жараённинг муваффақиятлари бизни қувонтирган эди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг топшириғига биноан Чилига икки дафъа бориб, Чили ишчилари, деҳқонлари, студентлари, зиёлилари, коммунистлари ва социалистлари билан, партиясиз демократлар ва ватанпарварлар билан учрашишга муяссар бўлганман. Чилиликлар яхши келажакка интилувчи ғоят истеъдодли, мағрур ва мард халқ эканлигини кўрганман!

(Давоми иккинчи бетда).

КЎМИР САНОАТИ ИЛҒОР БРИГАДАЛАРИНИНГ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Бригадаларимизнинг коллективлари ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилини муваффақиятли тугатдилар. 1976 йилда бир миллион тонна кўмир қазиб чиқариш тўғрисида зиммага олинган социалистик мажбурият барвақт бажарилди.

Биз мамлакатнинг турли кўмир ҳавзаларида ишласак-да, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXV съезди кўмир саноати ходимлари олдига қўйган вазифа—камроқ чиқим қилиб, кўпроқ сифатлироқ кўмир қазиб чиқариш вазифасини муваффақиятли бажаришдек ягона мақсад бизни бирлаштиради.

КПСС Марказий Комитетининг 1976 йил октябрь Пленумида КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг иш самарадорлиги ва сифатини янада ошириш тўғрисида берган кўрсатмаларини амалга ошириш йўлида Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини меҳнатда янгидан-янги муваффақиятлар билан нишонлашга — шу шонли санагача икки йиллик планни бажарамиз ва беш йиллик бошидан бери ҳар бир бригада 2 миллион тоннадан кўмир қазиб чиқаради деб қарор қилдик.

Коллективларимиз кончилик-техника шарт-шароитларини ҳисобга олиб, 1977 йилда қуйидаги марраларни белгилайдилар:

Г. Н. Смирнов бошчилигидаги бригада 1 миллион 50 минг тонна кўмир қазиб чиқаради, ишчининг ўртача ойлик иш унуми 1400 тонна бўлиши таъминланади, материал ва электр энергия сарфини камайтириш ҳисобига 20 минг сўм тежалади, кўмир қазиб олишдаги нобудгарчилик 1 процент камайтирилади.

В. Г. Мурзенко бригадаси бўйича 1 миллион тонна антрацит қазиб чиқарилади, ишчининг ойлик иш унуми камида 800 тонна бўлиши таъминланади, техникадан яхшироқ фойдаланиш, материал ва запас қисмларни тежаб-тергаб сарфлаш ҳисобига 50 минг сўм тежалади.

М. П. Чих бригадаси бўйича 1 миллион 50 минг тонна антрацит қазиб чиқарилади, бир ишчининг иш унуми ойига 480 тоннагача етказилади, 25 минг сўм тежалади ва тежалган материаллар ҳисобига камида ўн кун ишланади.

А. Я. Колесников бригадаси бўйича 1 миллион тонна кўмир қазиб чиқарилади. Бир ишчининг бир ойлик иш унуми 600 тоннагача етказилади, кўмир таннархининг пасайтирилишидан 150 минг сўм тежалади, қазиб чиқариладиган ёқилғининг кулдорлиги 0,1 процент камайтирилади.

Е. С. Мусохранов бригадаси бўйича 1 миллион 50 минг тонна кўмир қазиб чиқарилади, ҳар бир ишчининг иш унуми ойига камида минг тонна кўмирдан иборат бўлиши таъминланади, материал, электр энергиясини тежаб-тергаб сарфлаб, 5 минг сўм тежаланади, кўмир қазиб олишдаги нобудгарчилик 1 процент камайтирилади.

Коллективларимиз кончилик техникасини эҳтиёт қилиб ишлатадилар, рационализаторлик ишларини ривож топтирадилар, ўз тажрибаларини ёш ишчиларга ўргатадилар, техникавий ва иқтисодий даражани оширадилар.

Г. Н. Смирнов ва Е. С. Мусохранов раҳбарлигидаги бригадаларнинг коллективлари коллектив бўлиб мураббийлик қилишни кенгайтиришга, «Юбилейная» шахтасидаги Р. Х. Мингулов бригадаси 1977 йилда кўмир қазиб чиқариш юзасидан бир миллион тонналик маррага эришишда унга ёрдам кўрсатишга қарор қилди.

Бугунги кунда бундай мажбуриятларни ўз зиммасига ололмайдиган шахтёрлар коллективлари ҳам борлигини яхши биламиз. Аммо ишлаб чиқариш технологиясини ва меҳнатни ташкил этишни такомиллаштириш, касб-ҳунар маҳорати ва ишда уюшқоқликни ошириш имкониятлари ҳар бир забойда, ҳар бир иш ўрнида ҳам топилади. Шу асосда кўмир қазиб чиқаришни янада кўпайтириш ва сифат кўрсаткичларини яхшилаш мумкин.

Биз кўмир саноати корхоналарининг ҳамма ишчилари, бригадирлари, мастерлари, инженер-техник ходимларига мурожаат этиб, уларни Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш ва ўнинчи беш йиллик иккинчи йили топшириқларини барвақт бажариш учун социалистик мусобақани янада авж олдиришга чақирамиз.

Бригадалар коллективларининг топшириғига биноан: «Гидроуголь» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли «Юбилейная» шахтаси тозалаш забойи ишчиларининг бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Г. СМИРНОВ; «Свердловантрацит» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли «Красний партизан» шахтаси тозалаш забойи ишчиларининг бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. МУРЗЕНКО; «Ростовуголь» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли «Майская» шахтаси тозалаш забойи ишчиларининг бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. ЧИХ; «Краснодонуголь» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли «Молодогвардейская» шахтаси тозалаш забойи ишчиларининг бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. КОЛЕСНИКОВ; «Гидроуголь» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли «Юбилейная» шахтаси тозалаш забойи ишчиларининг бригадири, Ленин ордени кавалери, фахрий шахтёр Е. МУСОХРАНОВ.

ЭНЕРГЕТИКА ТАРМОҚЛАРИ РИВОЖЛАНМОҚДА

ГУЛИСТОН. (ЎзТАГ мухбири). Қўриқ ердаги Оқолтин районида ва Янгиерда умумий қуввати 36 минг киловольт амперга эга бўлган кичик станциялар ишга туширилди. Бу станциялар янги «Мир» пахта заводига энергия етказиб беради ва Янгиерда қурилаётган газ — компрессор станциясидан узлуксиз фойдаланишни таъминлайди. Мазкур станция орқали Фарғона водийсига ёқилғи жўнатилади. «Узэлектромонтаж» бирлашмасига қарашли колонна қурувчилари объектларни ўз вақтида ва сифатли топширдилар.

МУНОСИБ АВЛОДНИ ТАРБИЯЛАЙЛИК

5 январь куни Тошкентда тугаган республика илмий-амалий конференцияси КПСС XXV съездининг қарорларига асосида мактаб комсомол ташкилотлари ва пионер дружиналарининг тарбиявий фаолият проблемаларига бағишланди. Конференцияни Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги билан Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитети ташкил қилган эди.

Конференция қатнашчилари ялпи мажлисларда ва секция мажлисларида ўқувчиларнинг ғоявий ахлоқий, меҳнат тарбияси, ўқувчиларнинг касб танлаши масалалари юзасидан қилинган бир қанча докладлар ва ахборотларни тингладилар, комсомол ва пионер ташкилотларининг иш тажрибаларини якунладилар.

(ЎзТАГ).

КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА МУКОФОТЛАР

СССР Олий Совети Президиумининг 1976 йил 30 декабрдаги фармонига биноан, Ўзбекистон ССРда истиқомат қилувчи ўн ва ундан ортиқ бола туғиб тарбиялаган кўп болали 613 онага «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилди, уларга «Қаҳрамон она» ордени ҳамда СССР Олий Совети Президиумининг ёрлиқлари топширилади. (ЎзТАГ).

ҚАРДОШЛАРЧА БИРДАМЛИК НАМОЙИШИ

(Боши биринчи бетда).

Чили революцияси Чилининг тарихидагина эмас, ундан бошқа жойларда ҳам чуқур из қолдирди, деди нотиқ, сўзини давом эттириб. Ўртоқ Л. И. Брежнев айтганидек, «Чилидаги революция ана шу мамлакат халқининг ўз буржуазияси ва чет эл монополиялари зулми ва эксплуатациясидан халос бўлишга астойдил интилганлигининг ёрқин ифодаси бўлди. Бу революцияга бағоят софдил ва зўр инсонпарвар бўлган кишилар бошчилик қилдилар. Революция меҳнаткашлар кенг оммасини янги ҳаёт қуришга кўтарди». Чили революцияси оммага манзур бўлганлигининг сабаби, унга Латин Америкасида, Европада, Осиё ва Африка мамлакатларида хайрихоҳлик, зўр қизиқиш билан қаралганлигини тушуниш калити ана шундадир.

Ҳозир империализм ва маҳаллий олигархия манфаатини кўзловчи фашист ҳарбийлар Чили халқининг озодлигини оёқ ости қилдилар, меҳнаткашларни қонга ботирдилар.

Мамлакатнинг қонуний сайланган президенти, Чили халқининг бахт-саодати учун ҳалол ва довюрак курашчи, бутун озодлик ҳаракатининг таниқли арбоби Сальвадор Альенде ҳарбий фашистлар тўнтаришининг биринчи қурбони бўлди.

Хунтанинг жабр-зулми ва бедодлиги жаҳонга машҳур шоир Пабло Неруданинг бевақт ҳалокатига сабаб бўлди.

У ўз Ватанининг оташин жонкуяри эди, шоирлик истеъдодининг бутун кучи билан фашизмни фош қилган ва халқнинг оқибат ғалабасига қаттиқ ишонган инсон эди. Унинг озодлик ва халқ бахт-саодати учун курашга қилган эҳтиросли даъватлари ҳозир ҳам Чили демократлари билан ватанпарварлари қалбида янграб турибди.

Чили халқи фашистлар диктатураси кишанларини улоқтириб ташлашига ва албатта, ғалаба қозонишига бизнинг ишончимиз комил, деб таъкидлади ўртоқ А. П. Кириленко.

Чили фожиаси дилимизга қаттиқ озор берди. Ленин партияси, совет халқи ҳарбий фашистлар тўнтаришини дарҳол ғазаб билан қораладилар. Чилидаги маҳаллий реакция ва халқаро империализм фитнасининг қурбони бўлган барча кишиларни қаттиқ туриб ҳимоя қилдилар.

Мамлакатимизда Чили ватанпарварлари ва демократлари билан оммавий бирдамлик ҳаракати қизғин тус олди. Ўзларингизга маълумки, КПСС XXV съезди «Империализм ва реакция тутқунларига озодлик!» деган баёнот қабул қилди, шу баёнотда барча совет коммунистлари номидан, 250 миллионлик совет кишилари номидан Сизни, ўртоқ Луис Корвалан, коммунистик, социалистик партияларнинг ва Халқ бирлигига кирувчи бошқа партияларнинг арбобларини, фашистлар режимининг барча тутқунларини озодликка чиқариш тўғрисида кескин талаб қўйилди.

Совет Иттифоқидаги ҳар бир кишида Чили ватанпарварларининг тақдирига қайғуриш туйғуси, улар билан чуқур бирдамлик туйғуси жўш урди. Мамлакатимиздаги ҳар бир меҳнат коллективи, жамоат ташкилоти Чилидаги сиёсий маҳбуслар озод этилишини талаб қилиб чиқди.

«Луис Корвалан ва Чилининг бошқа ватанпарварлари озод қилинсин!» деган жанговар шиор халқларнинг манфаатларини қадрловчи ҳамма кишиларнинг ҳаракат бирлиги учун, уларнинг сафларини мустаҳкамлаш учун қудратли омил бўлди. Қардош социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг меҳнаткашлари, коммунистик ва ишчи партиялар, социалистик ва социал-демократик партиялар, халқаро ва миллий жамоат ташкилотлари, дунёдаги кўпгина мамлакатларнинг давлат ва жамоат арбоблари шу талаб билан актив майдонга чиқдилар.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош ассамблеяси ва ҳукуматлараро бошқа ташкилотлар Чилидаги бедодликни ва инсон ҳуқуқлари поймол этилишини қоралаб қабул қилган қарорлар фашистлар хунтасини фош этишда катта аҳамиятга эга бўлди.

Чилининг меҳнаткаш халқи билан бирдамлик империализмга, реакция ва агрессия кучларига қарши, ирқчиликка ва янги мустамлакачиликка қарши, инсониятнинг социал тараққиёти учун, халқларнинг мустаҳкам тинчлиги ва хавфсизлиги учун олиб борилаётган бутун курашнинг таркибий ва муҳим элементига айланди.

Империализм ва унинг гумашталари монополияларнинг манфаатларига реал хавф туғилган пайтда ҳар қандай жиноятлардан қайтмайди, деган ҳақиқатни Чили революциясининг тарихи яна бир карра исботлади. Улар ҳатто демократия нишоналарини ҳам улоқтириб ташлайдилар, давлатларнинг конституцияларини бир парча қоғоздек оёқ ости қиладилар, инсоннинг элементар озодлиги ва ҳуқуқларини поймол этадилар, ўзларининг сиёсий муҳолифларидан судсиз ва терговсиз ўч оладилар, минг-минглаб ватанпарварларни турмаларга ва қамоқ лагерларига ташлайдилар.

Чилидагина эмас, бошқа жойларда ҳам ҳозир шундай бўлмоқда. Уругвай, Гватемала, Парагвай, Гаитида ва бошқа бир қанча мамлакатларда инсон ҳуқуқлари тинимсиз таҳқирланмоқда, жабр-зулм, қийноққа солиш ва полиция бедодлиги авж олдирилмоқда. Бунинг устига шафқатсизларча қонли чоралар ишга солинаётган бир пайтда «инсонпарварлик идеалларига», «шахс эркинлигига» ихлосмандлик тўғрисида андишасизларча тилёғламалик қилмоқдалар.

Аммо реакция кучлари тарихнинг шитобли оқимини ҳеч қандай ёвузликлар билан, ҳеч қандай найранглар билан тўхтатиб қола олмайдилар. Ўз мамлакатларининг озодлиги, мустақиллиги учун курашаётган революцион-озодлик кучлари мустаҳкамланмоқда. Халқаро коммунистик, ишчилар ва миллий озодлик ҳаракатининг жипслиги тобора кўпроқ кучаймоқда. Совет Иттифоқи ва қардош социализм мамлакатларининг революцион кураш ва бунёдкорликдан иборат тарихий намунаси уларга илҳом бағишламоқда, бизнинг интернационал бирдамлигимиз уларга мадад бермоқда.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, унинг ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитетининг халқаро муносабатлардаги ижобий силжишларни ривожлантириш ва мустаҳкамлашга, кескинликни юмшатиш жараёнини чуқурлаштиришга, термоядро уруши хавфини камайтиришга, халқлар ўртасида ҳамкорлик ва ҳамжиҳатликни кенгайтиришга, социал тараққиёт кучларини қўллаб-қувватлашга қаратилган тинимсиз самарали фаолиятини меҳнаткаш инсоният ҳақли равишда ўзининг туб манфаатлари, порлоқ келажак тўғрисидаги эзгу орзу-умидларининг рўёбга чиқиши деб билмоқда.

Москвалик ёшлар ўртоқ Луис Корваланга гулдасталар тақдим этишмоқда.

М. Григер фотоси.

Мазлум халқлар Вьетнам, Лаос, Кампучия, Ангола халқлари тарихий ғалабасининг, собиқ мустамлакаларнинг халқлари миллий мустақилликни курашиб қўлга киритганлигининг, Португалия ва Грециядаги фашизм режимлари ағдариб ташланганлигининг намунасини ўз кўзлари билан кўриб турибдилар.

Чилидаги фашизм ҳам ҳалокатга маҳкум этилган. Бу мамлакатнинг коммунистлари, социалистлари, бошқа сўл кучлари машаққатли яширин шароитларда истибдодга қарши курашмоқдалар. Фашистлар режимига уриладиган зарбаларнинг кудрати оқибат натижада Халқ бирлигининг барча партиялари, аввало коммунистлар ва социалистлар умумий душманга қарши нақадар жипслашиб ҳаракат қилишларига боғлиқ бўлади. Ҳаракат бирлиги — уларнинг келажакдаги ғалабаси гаровидир. Антифашист кучларнинг жипслиги, бирлиги эса мустаҳкамланиб бормоқда. «Халқ аҳил бўлса, у енгилмайди!» деган шиор Чили ватанпарварлари ўртасида жуда оммалашиб кетганлиги бежиз эмас.

Нотиқ ўртоқ Л. Корваланга мурожаат қилиб, бундай деди: азиз ўртоқ Луис Корвалан! Сизнинг ҳаётингиз — халққа, революцияга, умумий, интернационал ишимиз — социализм ва коммунизм тантанасига хизмат қилишнинг илҳомбахш намунасидир.

Ўртоқ Корвалан, Сиз, шонли Чили Коммунистик партияси, барча ватанпарварлари ва демократлари шунга амин бўлаверингизки, КПСС, совет халқи фашистлар хунтасининг террорини тўхтатиш, комунистик, социалистик партияларнинг ва Халқ бирлигидаги бошқа партияларнинг раҳбарларини озод қилишга эришиш учун, зиндонга ташланган чилилик ватанпарварларнинг, шу жумладан номлари Чили Компартиясининг сўнгги баёнотида тилга олинган кишиларнинг ҳаётини сақлаб қолиш учун бундан буён ҳам тинимсиз курашавередилар.

Синфдош қардошларимиз, халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун курашиб келган ва турмаларда, қамоқ лагерларида азоб чекаётган кишилар шунга амин бўла оладиларки, КПСС, совет халқи пролетар интернационализмининг улуғ ленинча принципидан ҳеч қачон чекинмайдилар. Биз ана шу принципни амалга ошириш учун доим зарур бўлган ҳамма чораларни кўриб келдик ва бундан буён ҳам кўраверамиз. Биз буни ҳар бир марксчи-ленинчининг муқаддас бурчи деб ҳисоблаймиз.

Ўртоқ А. П. Кириленко сўзининг охирида меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлиги, тинчлик, демократия ва халқлар озодлиги учун, социализм учун курашаётган барча кишилар ўртасидаги дўстлик алоқалари шарафига, Маркс, Энгельс, Лениннинг сўнмас интернационал таълимоти шарафига қутлов сўзларини айтди.

Ўртоқ А. П. Кириленконинг нутқи зўр эътибор билан тингланди ва бир неча бор давомли қарсаклар билан бўлиниб турди. Митинг қатнашчилари нутқнинг якунловчи сўзларини ўринларидан туриб, давомли қарсаклар билан кутиб олдилар. Залда Ленин партияси шарафига, пролетар бирдамлиги ва интернационализми шарафига қутлов сўзлари янграйди.

Учрашув митингида самимий кутиб олинган **К. Альмейда, Я. Седерман, Э. Пасторино,** Лихачев номли автомобиль заводи темирчиларининг бригадири **В. Е. Сапожников** сўзга чиқдилар. Улар таъкидлаб ўтганидек, Луис Корваланнинг озод бўлиши тинчлик ва социализм кучларининг буюк ғалабасидир. КПСС, совет халқи, халқаро коммунистик ҳаракат, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг халқлари бу ғалабани қўлга киритишда актив роль ўйнадилар. Улар КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев ўртоқ Корваланнинг, Чилидаги барча сиёсий маҳбусларнинг тақдири ва уларни озод қилиш тўғрисида изчиллик билан зўр ғамхўрлик қилганлигини алоҳида самимият ва миннатдорчилик билан қайд этдилар. Сўзга чиққан ўртоқлар Чили ватанпарварлари ва демократлари рўёбга чиқариш учун мардона курашаётган озодлик, демократия ва социал тараққиёт иши тантана қилади, деб қатъий ишонч билдирдилар.

Чили Коммунистик партиясининг Бош секретари **Луис Корваланга** сўз берилади. Митинг қатнашчилари уни узоқ давом этган гулдурос қарсаклар билан кутиб оладилар.

Ўртоқ Л. Корвалан совет халқига, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига, КПСС Марказий Комитетига ва КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневга миннатдорчилик изҳор қилди. Сизларнинг Чили халқи билан буюк ва ҳар томонлама бирдамлигингиз, деди у, ленинча принципларга, пролетар интернационализмига садоқатни, фашизм қаерда бўлмасин унга қарши олиб бориладиган курашга, ер куррасидаги барча халқларни озод қилиш ишига садоқатни ёрқин исбот этувчи далилдир.

Бутун жаҳондаги тараққийпарвар кучлар, деди ўртоқ Л. Корвалан, ҳозирги кунда ҳам Чили халқига нисбатан ғоят кенг ва қатъий бирдамлигини изҳор қилмоқда. Биз бунинг учун миннатдорчилик изҳор этамиз. Менга илтимос билан мурожаат қилишга ижозат бергайсиз. Сизларнинг ва ер куррасидаги барча халқларнинг ДИНА (махфий полиция) ўғирлаб кетган кишиларнинг ҳаётини сақлаб қолиш учун, барча маҳбусларни озод қилиш учун мени озод қилиш йўлидаги курашда кўрсатилган ғайрат-шижоат билан кураш олиб боришингизни истайман. Мен бу ишга бутун куч-ғайратимни бағишлайман.

Мен бутун инсониятнинг ҳис-туйғуларига мурожаат қиламан. Бунинг боиси шуки, Виктор Диас, Эксекиэль Понсе, Бернардо Аррайя, Карлос Лорка, Рикардо Лагос, Марио Саморано, Хорхе Муньос, Эдгардо Энрикес, Фернандо Ортис, Карлос Контрерасни ва бошқа курашчиларни қийноқ, азоб ва ўлим хавфидан қутқазиб қолиш зарур. Буларнинг тақдири тўғрисида ҳеч нарса маълум эмас.

Чили халқи билан бирдамлик ҳаракати ҳақиқатан ҳам халқаро ҳаракат тусини олди. Совет Иттифоқи, Германия Демократик Республикаси, Куба ва бошқа социалистик мамлакатлар, ишчилар синфи, коммунистик партиялар, социалистик ва социал-демократик, христиан-демократик партиялар, республикачилар ва либераллар партиялари, учта халқаро касаба союз ташкилотларининг ҳаммаси, ёшлар ва хотин-қизлар ташкилотлари, олий ўқув юртлари ва студентлар, юристлар, ҳукуматлар ва парламентлар, қўшилмаган мамлакатлар, миллий озодлик ҳаракатлари, черковлар, жаҳон маданияти арбоблари, хуллас бутун тараққийпарвар инсоният бизнинг фожиамиз ва курашимизни ўз фожиаси ва кураши деб ҳисобламоқда. Баъзи капиталистик мамлакатларда, масалан, Италияда аҳолининг қарийб ҳаммаси биз билан, чилиликлар билан бирдамдир.

Бу ҳаракат ва ана шу халқаро бирдамлик руҳи Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош ассамблеяси сўнгги сессиясининг ишида яна бир марта ўз ифодасини топди. Сессия катта аҳамиятга молик конкрет тадбирлар тўғрисида қарор қабул қилди. Ана шу қарорларни амалга ошириш муҳим вазифадир.

Маълумки, жаҳон жамоатчилик фикри, инсониятнинг демократик онги, прогрессив кайфиятдаги эркаклар ва хотин-қизлар кенг оммасини сафарбар қилиш жуда катта куч касб этади. Бу куч халқларни асорат кишанларига боғлаб қўйишга интилаётганларни чекинишга мажбур эта олади ва уларни улоқтириб ташлашга қодирдир.

Бу куч ва халқларимизнинг кураши барча сиёсий маҳбусларни Пиночет зиндонларидан қутқазиб олишига, шунингдек Латин Америкасидаги бошқа мамлакатларда реакцион ҳукуматлар томонидан турмаларга ташланган ватанпарварларни озод қила олишига ишонамиз. Уругвайда генерал Либер Серенья, Хайме Перес ва Хосе Луис Массера ўртоқлар, Бразилияда Хайме Миранда ва Порландо Бонфин ўртоқлар, Парагвайда Антонио Майдана ва Мигель Анхель Солер ўртоқлар турмаларда азоб чекиб ётибди.

Пиночет ҳукумати ва унинг репрессия сиёсати аслини олганда бир мақсадни — меҳнаткашларни ва бутун халқни шафқатсиз эксплуатация қилиш йўли билан мамлакатни талон-тарож қилиш ва унинг бойлигини баъзи империалистик монополияларга ҳамда молия корчалонларига топширишни мақсадини кўзда тутади. Фашизм мамлакатнинг экономикасини емириб ташламоқда. Фашизм мамлакатни мустақил тараққиётдан маҳрум этди. У мамлакатни тамомила орқага суриб юбормоқда. Ҳозирги вақтда саноатда ва қишлоқ хўжалигида ишлаб чиқариш даражаси 10 йил олдинги даражадан пастдир.

Коммунистик партия ва Халқ бирлиги диктатурани ағдариб ташлаш ҳамда эркинликни қайта тиклаш мақсадида христиан-демократик партия билан ва бошқа демократик кучлар билан ҳаракат бирлигини ёқлаб чиқмоқдалар. Бу бирлик кун сайин тобора мустаҳкам бўлиб қолмоқда. Яширин шароитдаги кураш ишчилар синфининг ва халқ олиб бораётган очиқ курашнинг кўпдан-кўп формалари билан қўшилиб кетмоқда. Ишчилар синфи ва халқ касаба союз ҳуқуқларининг ҳурмат қилинишини, иш ҳақининг оширилишини талаб этмоқдалар, меҳнат кодексига ва социал таъминот ҳақидаги қонунларга реакцион ўзгартишлар киритилишига қарши чиқмоқдалар.

Ишчилар синфи шу кураш жараёнида энг жипслашган, қатъий ҳаракат қилаётган илғор синф эканлигини яна бир марта кўрсатиб турибди. Ишчилар синфи бўлмаса, ҳеч қандай бунёдкорлик тадбирларини амалга ошириш мумкин эмас.

Ўртоқ Л. Корвалан сўзини давом эттириб бундай деди: биз мустабид ҳукуматни ағдариб ташлаш ва халқ вакилларидан иборат чинакам ҳукуматни вужудга келтириш — халқнинг ватанпарварлик бурчи деб ҳисоблаймиз. Биз мамлакатнинг сиёсий плюрализм системаси шароитида социал ўзгартишлар йўлидан яна боришини, халқ давлат фаолиятида ғоят кенг кўламда иштирок қилишини, барча кишиларнинг ҳуқуқларини, оппозиция ҳуқуқларини тан олишни истаймиз. Албатта, фашистларга бундай ҳуқуқ берилмаслиги керак. Фашистлар мамлакатимизнинг бошига катта кулфатлар солганлиги учун бизнинг диёримизда уларга ўрин йўқ.

Биз қонли ўч олишга ташна эмасмиз, биз гражданлар урушини хохламаймиз, биз шу каби ишларга интилмаймиз, аммо биз фашизмнинг жиноятларини жазосиз қолдириш мумкин эмас, деб ҳисоблаймиз. Қўллари халқ қонига беланган ДИНАдаги қотиллар ва жаллодлар, Пиночет ва унинг тўдаси қилмишларига яраша жазоланиши керак. Адолатли ҳукм чиқарилишини таъминлайдиган компетентли судлар уларни суд қилиши керак, деб ҳисоблаймиз.

Бизнинг партиямиз Чилининг тарихида чуқур илдиз отган. Эллик беш йиллик кураш зое кетмади. Партия шу давр мобайнида кўп жангларда қатнашди ва бу жанглар социал ғалабаларга, ташкилий тусдаги ғалабаларга, ватанпарварларнинг мис қазиб чиқаришни национализация қилиш каби мақсадларини рўёбга чиқаришга олиб келди. Ишчилар синфи — партиянинг асосий кучидир. Бошқа социал табақалар орасидан чиққан таниқли курашчилар ва зиёлиларнинг кўпгина энг яхши намояндалари ҳам ана шу кучга келиб қўшилди. Чилида Нобель мукофотини олган икки лауреатнинг бири Марказий Комитетимизнинг аъзоси эди. Адабиёт, санъат, фан ва журналистика соҳасида миллий мукофотларни олган лауреатларнинг бир нечтаси бизнинг сафимиздадир. Бизда жангларда чиниққан ва Ватанга муҳаббат руҳида тарбияланган ёшлар бор. Бу ёшлар ишчилар синфига муҳаббат ва партияга чексиз садоқат руҳида тарбияланган. Биз бошлаб берган ишни болаларимиз давом эттиради! Ҳатто кичкинтойлар ҳам давом эттиради! Уларнинг кўпи ота-оналарининг ўлдирилганлиги, қамоққа олинганлиги, бедарак йўқолиб кетганлигидан, жудолик азобидан изтироб чекмоқдалар.

Бизнинг ўртоқларимиз мамлакат ичкарисида, энг оғир шароитларда, хавф-хатарни писанд қилмай курашмоқдалар. Кўп киши жазо отрядларининг ўқидан ёки ДИНАдаги жиноятчилар қўлида ҳалок бўлди. Аммо қийноқлар ҳам, ўлим ҳам курашни давом эттираётган кишиларни чўчита олмайди. Партия яшамоқда! Партия ҳамма жойда ишчилар синфининг ва халқ оммасининг курашини ташкил этишда ёрдам бермоқда! Бу кураш энг хилма-хил формаларда олиб борилмоқда.

Бизнинг ўртоқларимиз бошқа ватандош — антифашистлар билан қувғинда бўлиб, шу уч йил мобайнида Чили халқи кураши тарихига энг ёрқин ижодий саҳифалардан бирини ёздилар. Улар қаерда бўлмасин, ҳаммаларининг нигоҳи ва қалби Чилига қаратилган. Улар ўзларини Чили учун курашчилар деб ҳисоблайдилар ва кун сайин, соат сайин Ватанни озод қилиш учун курашмоқдалар. Мен ҳали яқиндагина турмадан чиққан коммунистман. Мен қувғинликда хунтага қарши курашаётган барча чилиликларга ўз меҳр-муҳаббатим ва улардан ҳурсанд эканлигимни изҳор қилишни ҳамда улар бажариб келаётган жуда катта ишлари учун қардошларча қутловимни топширишни истайман.

Партия якка эмас, Чилида Халқ бирлиги партияларининг ҳаммаси ҳаракат қилмоқда ва курашмоқда. Чет элларда ҳам шундай ҳодиса содир бўлмоқда. Социалистик партия арбоби, халқ иши қаҳрамони Сальвадор Альенденинг сафдошлари унинг васиятларини бажармоқдалар. Улар мамлакатнинг ичкарисида ва ташқарисида ўз куч-ғайратларини бирлаштирмоқдалар ва барча антифашист чилиликлар билан ўз ҳаракатларини мувофиқлаштириб олиб бормоқдалар.

Партия, деди ўртоқ Л. Корвалан сўзининг охирида, Чили революциясининг ишига ва унинг тажрибасига юксак баҳо беради. Биз жуда катта муваффақиятларга эришдик. Бу муваффақиятлар халқаро аҳамиятга эгадир. Шу билан бирга биз заиф томонларимизни ҳам ҳисобга оламиз, хато ва камчиликларимиз учун масъулиятни ўз зиммамиздан соқит қилмаймиз. Тажрибамиз устида танқидий фикрлашиб олиш давом этмоқда. Бу анализ кураш билан бирга қўшиб олиб борилмоқда.

Митинг қатнашчилари ўртоқ Л. Корваланнинг нутқини зўр эътибор билан тингладилар. Бу нутқ бир неча бор давомли қарсаклар билан бўлиниб турди. Якунловчи сўзлар узоқ давом этган гулдурос карсаклар билан кутиб олинди.

Раислик қилувчи В. В. Гришин учрашув митингини ёпар экан, зўр сиёсий жўшқинлик вазиятида ўтган бугунги митинг совет кишиларининг, москваликларнинг Чили меҳнаткашлари билан синфий бирдамлигини, улар реакцияга ва фашизмга қарши курашни бутун чоралар билан қўллаб-қувватлаётганлигини яққол намойиш қилди, деб таъкидлади.

(ТАСС).

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

МУВАФФАҚИЯТЛАР НЕГИЗИ

ВАРШАВА. Янги йилда Польшадаги энг йирик машинасозлик бирлашмаларидан бири — «Земак» бирлашмаси электростанция ва порт иншоотлари учун комплект асбоб-ускуналар чиқара бошлайди, ёғоч-пайраха плиткалари ишлаб чиқарадиган корхоналар қуриб беради.

Совет Иттифоқи савдо соҳасида бирлашманинг энг катта шеригидир.

Бирлашма заводларида совет лицензиялари асосида 200 минг ва 360 минг киловатт қувватли турбиналар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. ПХРда биринчи атом электростанциясининг барпо этилиши муносабати билан бу соҳада ҳам кооперациялашнинг кенг имкониятлари очилади.

ШАҲАР ТОЗА БЎЛАДИ

БРАТИСЛАВА. Социалистик Словакия пойтахтида яқинда рўзғор чиқиндиларини қайта ишлайдиган завод ишга туширилди. Илгарилари ахлатхонага олиб бориб ташланадиган ҳар хил макулатура, бир марта фойдаланиладиган металл идишлар энди қайта ишланади. Завод макулатураларни печларда ёқиш ҳисобига 10 мингга яқин квартирани иситиб беради, темир-терсакни қайта ишлаш цехи эса бир неча юз тонна металлни саноатга қайтаради.

Братиславада кейинги йилларда атроф муҳитни муҳофаза қилиш масалалари муваффақиятли ҳал этилмоқда. Шаҳардаги кўпгина кварталлар кўмир ўрнига газ ёки суюқ ёнилғи билан иситиладиган бўлди.

ГДРНИНГ АГРОХИМИЯ КОМПЛЕКСЛАРИ

БЕРЛИН. Ўтган йили ГДРда агрохимия комплекслари системасини барпо этиш тугалланди. Бундан кўзланган асосий мақсад деҳқончилик хўжаликларини марказлашган тартибда минерал ўғитлар билан таъминлаш, ўсимликларни озиқлантириш ишларини амалга ошириш ҳамда уларни зараркунандалардан муҳофаза қилишдир. Комплекслардан энг сўнггиси Берлинда барпо этилди. У ГДР пойтахти яқинига жойлашган хўжаликларга хизмат қилади.

Ҳозир бутун мамлакат территориясида 266 агрохимия маркази ишлаб турибди. Уларда 22 минг киши меҳнат қилади.

ҚАРДОШЛАРЧА ДЎСТЛИК ТИМСОЛИ

УЛАН-БАТОР. Монголия диёрида яқинда унутилмас воқеа содир бўлди: Гусиноозерск—Дархан—Эрдэнэт янги электр линияси ишга туширилди. Бу билан Совет Иттифоқида ҳосил қилинадиган электр энергияси халқ Монголиясининг энергосистемасига қўшиладиган бўлди.

Янги электр линияси Монголия билан СССР қардошларча ҳамкорлигининг ёрқин далилидир. Гусиноозерскдан чегарагача бўлган 150 километрлик линияни совет энергетиклари қурдилар. Линиянинг Монголия территориясидаги қисмини эса Монголия ва Совет мутахассислари биргаликда барпо этдилар.

Совет чегарасидан то Эрдэнэтгача бўлган 268 километрлик электр линияси устунлари рекорд вақт ичида — бир йил мобайнида қурилди. Линия икки халқ қардошларча дўстлигининг тимсоли бўлиб қолди. (ТАСС).

ПЛАНЕТАМИЗДА

ҲУКУМАТ ТУЗИЛДИ

ЖОРЖТАУН, 5 январь. (ТАСС). Ямайка пойтахти Кингстон шаҳрида Бош министр Майкл Мэнли тузган янги министрлар кабинетининг состави эълон қилинди. У бошчилик қилаётган Халқ миллий партияси ўтган йил 15 декабрда Ямайкада бўлиб ўтган умумий сайловда ғалаба қозонган эди.

М. Мэнли матбуот конференциясида сўзга чиқиб, ҳукумат қайта ташкил этилганлигини, янгидан иккита министрлик ва бир қанча ҳукумат ташкилотлари тузилганлигини хабар қилди. Шу ўзгаришларнинг ҳаммасидан мақсад, деб таъкидлади у, ҳукумат аппаратини янада самаралироқ қилишдан, мамлакатдаги партия ва жамоат ташкилотлари билан унинг алоқасини мустаҳкамлашдан иборатдир.

М. Мэнли миллий мудофаа министри лавозимини ҳам эгаллади. Персайвл Д. Паттерсон Ямайканинг ташқи ишлар министри бўлди.

ГВИНЕЯ ОЛДИДА ТУРГАН ВАЗИФАЛАР

КОНАКРИ. (ТАСС). Бу ерда Гвинея Республикасининг президенти Аҳмад Секу Туре мамлакатнинг ички ва ташқи сиёсати проблемаларини баён этиб, бундай деди: Гвинея халқи эксплуатациядан ҳоли бўлган янги жамият қуришга, миллий суверенитетни ҳар жиҳатдан мустаҳкамлашга ва гуллаб-яшнаётган мустақил экономикани муваффақиятли қуриш негизида ўз фаровонлигини тинмай яхшилашга азму қарор бергандир.

Секу Туре социалистик мамлакатларнинг саноат ва энергетика объектларини қуришда Гвинеяга кўрсатаётган ёрдамига юксак баҳо берди.

Президент Секу Туре ташқи сиёсат соҳасида мамлакатнинг империализмга, эски ва янги мустамлакачиликка қарши, халқларнинг қонуний ҳуқуқлари ва орзу-умидларини ҳурматлаш ва таъминлаш учун курашни давом эттиришга қатъий аҳд қилганлигини таъкидлаб ўтди.

НЕФТНИНГ НАРХИ ОШДИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Нефтни экспорт қилувчи мамлакатлар ташкилотининг тозаланмаган нефтнинг бирламчи нархини ошириш тўғрисидаги қарори кучга кирди. Нефть экспорт қилувчи мамлакатлар ташкилотига аъзо бўлган давлатлар нефть саноати министрларининг ўтган йил декабрь ойида Катарда бўлиб ўтган конференциясида мазкур қарор қабул қилинган эди. Ушбу қарорга мувофиқ, шу ташкилотга кирган нефть қазиб чиқарувчи ўн уч мамлакатдан ўн бир мамлакат нефтнинг нархини тахминан 10 процент оширганликларини эълон қилдилар.

Саудия Арабистони билан бирлашган араб амирликлари ўз савдо гумашталарини нефтнинг нархини тахминан 5 процент миқдорида оширамиз, деб хабардор қилдилар. Саудия Арабистони шу билан бирга бу йил жаҳон бозорига нефть сотишни 40 процентдан ҳам зиёд кўпайтириш ниятида эканлигини билдирди.

«Нью-Йорк таймс» газетасининг уқтириб ўтишича, бундай режалар нефть сотишни кўпайтириш орқали унинг нархини туширишга ва шу йўл билан Катарда чиқарилган қарорни бебурд қилишга қаратилгандир. Мана шуларнинг ҳаммаси нефть сотишни кўпайтириш натижасида Арабистонда нефтни қазиб чиқариш ва реализация қилишда ҳал қилувчи мавқега эга бўлган Американинг йирик корпорациялари қўшимча равишда 2 миллиард доллар миқдорида фойда олишини билдиради, деб таъкидлайди газета.

ҲИНДИСТОН ЭКОНОМИКАСИДА ДАВЛАТ СЕКТОРИ

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Ўтган йили давлат секторидаги корхоналар Ҳиндистон экономикасининг турли тармоқларини ривожлантиришга катта ҳисса қўшдилар, унинг зарур даражада ривожланиши ва кенг қулоч ёзишини таъминладилар, деб уқтириб ўтади «Пэтриот» газетаси. Давлат сектори ҳар йили 120 миллиард рупиялик маҳсулот ишлаб чиқармоқда. 1976—1977 молия йилининг биринчи ярмида умуман давлат секторида саноат маҳсулотини ишлаб чиқариш 11 процентдан зиёд кўпайди.

Экономиканинг асосий тармоқлари — металлургия, кўмир ва нефть саноати корхоналари, ўғит ишлаб чиқарувчи корхоналар планни анча ошириб бажарганликларини алоҳида таъкидлаб ўтиш керак, деб ёзади «Пэтриот» газетаси.

Оғир саноатнинг баъзи корхоналари ўзларининг иш ишлаб чиқариш қувватларидан тўла фойдаланмаётир, кенг истеъмол моллари ишлаб чиқариш соҳасида давлат секторининг мавқеини мустаҳкамлаш учун ҳали кўп иш қилиниши керак, деб уқтириб ўтади газета.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: СОЦИАЛ-ИҚТИСОДИЙ ТАРАҚҚИЁТ ПЛАНИ АМАЛДА

ҚИШЛОҚ ФАЙЗИ

2. ОҚШОМЛАР

Чигит экиш палласида ҳам, ёз чилласи-ю терим ўз ҳукмини ўтказаётган кезларда ҳам Қува қишлоқларини кезганман. Уларда қиш кунлари ҳам алоҳида файзли, мазмунли. Клублар, кутубхоналарда ёзин-қишин ҳаёт қайнайди. Концертлар, китобхонлик кечаларига кўп одам тўпланади. Кеч кириши билан кўчалар, майдонлар айниқса гавжумлашади. Кишилар клубларга, маданият уйларига, қироатхоналарга ошиқишади. Уларни кинотеатрлар, ёпиқ спорт иншоотлари кутади.

Район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири Холдорали Ашуров берган маълумотдан: «Қишлоқларда 95 клуб, маданият уйи, маданият саройлари бор. 96 оммавий кутубхона ишлаб турибди. Кўчма кутубхоналар эса, 150 тадан ортиқ».

Димитров номли колхозни олинг. Хўжалик ишлаб чиқаришининг барча соҳалари комплекс ривожланаётгани колхозчилар маданий-маиший эҳтиёжларини тобора тўла қондириш имконини яратмоқда. Энди одамларни кўпроқ, унумлироқ ишлаш учун «қийин-қистовга» олишнинг ҳожати йўқ. Ҳамма ўз ишини билади. Меҳнатига қараб, нимага эга бўлиши ҳар кимга аён.

— Худди шу нарса янги бир проблемани юзага келтириб чиқарди, — деди кулиб райком инструктори Омила Исроилова. — Асли бу — тўкинчилик, фаровонлик оқибати. Гап кишиларни маданий яшашга, уйни эстетик нафосат билан қулай жиҳозлашга ўргатиш хусусида. Нимасини айтасиз, мўмай даромад олаётган пахтакор уни сарфлашда ҳамиша ҳам оқилона йўл тутмаётир. Бу ортиқча сарф-харажатларга сабаб бўлаётир.

Ҳар йили юзлаб колхозчилар янги уйларга кўчиб чиқяпти. «Уйларни қандай жиҳозлаш керак?» «Янги уйга нималар муносиб?» «Ундан жой олишга нималар ҳақсиз?». Булар дафъатан жўн, арзимас гаплардек туюлади. Аслида бундай эмас. Бу жумбоқларнинг ҳар бирини ечиш учун юксак эстетик дид ва уқув лозим. Ҳар бир партия ташкилоти бу муаммоларни ҳал этишда ўзига хос йўл тутмоқда. Чунончи, Энгельс номли колхозда ишни турмуш маданияти халқ университети тузишдан, уй бекаларининг маданий савиясини, билим доирасини кенгайтиришдан бошлашди. Партком коммунист Нажия Ҳисомитдиновани халқ университети ректори қилиб тасдиқлади. Уқув программаси тузилаётганда тингловчиларнинг майли, қизиқиши ҳисобга олинди. Лекциялар, учрашувлар, амалий машғулотлар ўтказиш кўзда тутилди.

Бир куни райком халқ университетлари машғулотларининг савиясини текшириб қолди. Асосан, ўқув самараси билан қизиқишди. Бир неча тингловчилар хонадони кўздан кечирилди. Зарур маданий рўзғор ашёлари деҳқон хонадонида мавжуд эди. Хоналар дид билан жиҳозланган, уларда яшаш кишига тетиклик, эстетик завқ бериши яққол кўриниб турарди.

«Коммунизм», Димитров номли, К. Маркс номли колхозларнинг партия комитетлари ҳам турмуш маданиятини ошириш масалаларини қунт, ижодкорлик билан ҳал этаётирлар. Бу ўринда гап янги уй қуриш ёки қимматбаҳо гарнитурлар, духоба жилдли диванлар харид қилиш устида бормаётир. Партия комитетлари асосий эътиборни шахс камолотига қаратмоқдалар. Улар кишиларни партия ва халқимизнинг революцион, жанговар ва шонли меҳнат анъаналари руҳида тарбиялашни кучайтирмоқдалар. Шон-шуҳрат хоналари, коллективлаштириш тарихи хоналари, ленинча ўқувлар шу мақсадга хизмат қилади. Янги анъаналар ва маросимлар — пахтакорликка бағишлов, армияга кузатиш, наврўз ва пахта байрамлари ўтказиш одат тусига кирди. Учрашувлар, мушоира кечалари, санъат байрамлари ўтказилаётир. Қува қўшиқчиларининг хуш овози, раққосаларининг хироми олис-яқин шаҳар ва қишлоқларда яхши таниш. «Анор» ансамбли ўтган мавсумдагина район қишлоқларида 150 маротаба концерт қўйди.

«Районда 9 халқ университети бўлиб, ўқув курсини 2 мингдан ортиқ тингловчи тамомлади».

Бу сатрлар райкомнинг раҳбар партия органларига йўллаган ахборотидан олинди. Хўш, бу рақамлар кўпми ёки оз? Бу саволга жавоб бериш осон эмас. Одатда бундай ўқувлар учун тингловчиларни «жалб этиш» проценти асосий кўрсаткич бўла олмайди. Муҳими — машғулотлар тингловчилар дунёқарашида, хулқ-атворида, меҳнатга ва оилага муносабатларида бир умр ўчмас из қолдирса, уларда гўзалликни англаш, ундан завқ олиш, гўзал яшаш иштиёқини уйғотса бас.

Шундай университетларнинг бири Димитров номли колхозда иш олиб бормоқда. Унинг «моддий» базаси ҳам ўзига хос. Уч хонали бино оддий, зарур мебеллар, рўзғор буюмлари билан жиҳозланган. Болалар хонаси, меҳмонхона шинам. Колхозчилар хоналарни жиҳозлашни, маданий рўзғорни йўлга қўйишни шу ерда ўрганишади. Машғулотлар оила ва никоҳ муносабатларидан тортиб, оила бюджетини юритиш масаласини ҳам қамраб олган. Атоқли ёзувчилар иштирокида мушоира кечаси, «Давра стол» атрофида бола тарбияси, рўзғорни ташкил этиш хусусидаги мунозаралар халқ университети тингловчилари ҳануз унутишмайди.

Партком фақат маданий турмуш тарғиботчисигина бўлиб қолмаётир. У қизғин ташкилотчилик иши олиб бормоқда. Дала шийпонларини олайлик. Партия комитети колхозчиларда юксак эстетик дидни шакллантиришда, маънавий ва жисмоний етукликни таъминлашда шийпонларнинг мавқеини оширмоқда. Юмшоқ мебеллар, радио, телевизор, холодильник бугунги шийпонларнинг асосий жиҳозидир. Поёндозлар тўшалган хоналар, турфа гуллар... Китобларни айтмайсизми? Оммавий-сиёсий ишлар хонаси, кўчма дўкончи? Булар ёлгиз ёш коммунист Ҳикоятхон Ўлмасова бригадасигагина хос эмас. Ҳамма бригадаларда манзара шу. Иш шароитидаги маданий ҳаёт, эстетик нафосат одамларда гўзалликка ҳавас уйғотяпти, инсон камолотида муайян ўрин тутмоқда.

«Билим» жамияти Фарғона область ташкилоти правлениесининг президиуми Димитров номли колхозда лекция пропагандасини ташкил этиш тажрибасини маъқуллади. Колхоз партия комитетининг секретари Хўжамберди Юсупов билан шу йиғиндан сал кейин учрашдим.

— Бошланғич ташкилотимизга уюшган 31 лектор ишининг мундарижасида КПСС XXV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг октябрь Пленуми қарорлари пропагандаси етакчи ўрин эгалламоқда, — деди у. — Айни вақтда қишлоқ хўжалик, педагогика, медицина билимларига доир лекциялар ҳам қишлоқ аҳолисида катта қизиқиш уйғотмоқда. Илмий-методик секциялар лекция пропагандаси самарадорлигини ошириш учун турли тавсиялар, қўлланмалар тайёрлаяпти. «КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширамиз» лекторийсида цикл лекциялар ўқилмоқда. Илмий-атеистик мавзулардаги лекциялар ҳамиша қизиқиш билан тингланади.

Маънавий тарбия проблемалари райком пленумлари, район меҳнаткашлар депутатлари Совети сессияларида қараб чиқилмоқда, уларни ҳал қилиш мақсадида амалий тадбирлар белгиланмоқда. Райком бюроси район меҳнаткашларига маданий хизмат кўрсатишни яхшилашда шу соҳа коммунистларининг авангардлигини кучайтириш билан боғлиқ масалаларни алоҳида муҳокама қилди. КПСС XXV съезди қарорлари асосида қишлоқда турмуш маданиятини оширишда бошланғич партия ташкилотлари олдида турган вазифаларни пленумда қараб чиқиш мўлжалланмоқда. Райком ҳузурида турмуш маданиятини мувофиқлаштирувчи кенгаш иш олиб бораётир.

Аммо булар ҳамма проблемалар узил-кесил ҳал қилинганлигини билдирмайди. Ҳали Қувада ечилиши зарур масалалар оз эмас. Асосийси шундаки, райком, бошланғич партия ташкилотлари улар тўғрисида аниқ тасаввурга эга. Бутун куч, ғайрат-ташаббус шу вазифаларни бажаришга қаратилмоқда.

— Экономиканинг ривожланиши, колхозчи меҳнати хусусияти ва структурасининг ўзгариши қишлоқ аҳолисининг бўш вақти кўпайиб боришига йўл очмоқда, — деди райкомнинг биринчи секретари Мусажон Шербўтаев. Бўш вақтдан қишлоқ аҳолисининг маданий даражасини оширишда фойдаланиш партия ташкилотларининг эътиборида.

Дарҳақиқат, бугунги ҳаётимиз қишлоқнинг ўзига хос янги проблемаларини кун тартибига қўймоқда. Бўш вақт уларнинг етакчисидир. Уни шахс камолотининг етакчи факторига айлантириш учун партия ташкилотлари ташкилотчилик, оммавий-маданий ва идеологик ишнинг усул ва услубларини тинмай такомиллаштиришлари, қишлоқ аҳолисига хизмат кўрсатиш доирасини кенгайтиришлари зарур.

Қува қишлоқларининг оқшомлари ўзгача файзли. «Бугун қандай кино қўйилади?». «Клубдаги мунозарами? Севги ва оила хусусида», «Бугун Фарғона артистлари келишган». «Тикув тўгарагигами? Мен ҳам бораман». Одамлар оқимига қўшилиб юрсангиз, шу сингари гап-сўзларни эшитасиз. Шунда қалбингизни ҳаяжон эгаллайди, бу ишларнинг тиниб-тинчимас ташкилотчиларига ҳамиша бардамлик тилайсиз.

Жўра САЪДУЛЛАЕВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбири.

Мўл ҳосилга пухта замин ҳозирлаш кузги-қишки тадбирларни амалга оширишдан бошланади. Андижон районидаги «Коммуна» колхози деҳқонлари шунга амал қилишяпти. Хўжаликда мавжуд қишлоқ хўжалик техникаси муддатидан илгари кўклам экиш мавсумига тайёрлаб қўйилди. 43 та чопиқ трактори, 21 та сеялка, 22 та культивация ва 101 та борона сифатли ремонт қилинди. Суратда: колхоз трактор паркида.

БАЛИҚЧИЛИК СЕЛЕКЦИЯСИ МАРКАЗИ

Тошкент областининг Янгийўл шаҳри яқинида Ўрта Осиё иқлими шароитларига мослаштирилган балиқчилик селекцияси маркази барпо этилди. Бу ерда намунавий зонал тажриба балиқ питомнигининг иккинчи навбати ишга туширилди.

Селекция хўжалиги иқлимлаштириш учун Ўзбекистонга келтирилган ҳамма хил балиқларни биринчи бўлиб қабул қилиб олади. Масалан, бу ерда форель ва жанубий Американинг буффало деган зоғора балиғи қабул қилиб олинди.

Ёш хўжаликнинг яна бир муҳим вазифаси балиқ кўпайтиришдан иборатдир. Ўтган йили бу ерда майда балиқ боқиладиган 130 гектарли ҳовузлар ишга туширилди. Бундай ўзига хос «болалар боғчаси»да 13 миллион балиқ чавоқлари бир йил боқилади ва ўзини тутиб олгач, республика балиқ хўжаликларининг ҳовузларига ўтказилади.

Янгийўл балиқ питомниги базасида Бутуниттифоқ ҳовуз балиқчилиги илмий-тадқиқот институтининг лабораторияси ҳам жойлашади. Ўзбекистон балиқ саноати бошқармасининг энг яхши мутахассислари бу ерда балиқ етиштиришнинг янги технологиясига оид семинарлар ўтказиб турадилар. Доимий ишлайдиган илғор тажриба мактабини ҳам ташкил этиш мўлжалланади.

(ЎзТАГ).

АРМАН ТИЛИДА

ЕРЕВАН, 4 январь. (ТАСС). «Айастан» нашриёти В. И. Ленин 55 томли Тўла асарлар тўпламининг саккизинчи томини арман тилида босмадан чиқарди. В. И. Ленин асарларини Арманистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институти — КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институтининг филиали нашр этмоқда.

ХАЛҚ МАСЛАҲАТЧИЛАРИ САЙЛАНДИ

Республикада район (шаҳар) халқ судлари халқ маслаҳатчиларини сайлаш ниҳоясига етди. Сайлов меҳнат коллективларида, ўқув юртларида, сайловчиларнинг истиқомат қилиш жойларида очиқ овоз бериш йўли билан ўтказилди.

Сайловда беш миллиондан кўпроқ граждан қатнашди. Йиғилишларнинг иштирокчилари мамлакатда КПСС XXV съезди қарорлари асосида социалистик қонунчиликни янада мустаҳкамлаш соҳасида катта иш олиб борилаётганлигини мамнуният билан таъкидлаб, халқ маслаҳатчиларининг фаолияти тўғрисида мароқ билан гапирдилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми олган маълумотларга кўра, 22.175 халқ маслаҳатчиси сайланди. Уларнинг ҳаммаси ўзининг партияга, социалистик Ватанга чексиз содиқлиги, принципиаллиги, муваффақиятли меҳнат ва ижтимоий фаолияти билан сайловчиларнинг ишончига сазовор бўлган кишилардир. Маслаҳатчилардан 9.460 киши илгари ана шу ваколотни бажариб келган. Сайланганларнинг 42,1 проценти хотин-қизлардир. Янги составдаги халқ маслаҳатчилари орасида ишчи ва колхозчилар 48,7 процентни, КПСС аъзолари 45,7 проценти ташкил этади.

Республика юстиция органлари халқ маслаҳатчиларининг ўқишини ташкил этмоқда. Улар совет қонунчилигининг турли масалаларига оид бир қанча лекциялар тинглайдилар.

(ЎзТАГ).

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИ ПОЕЗДДА

БУХОРО, 4 январь. (ЎзТАГ). Бухоро пармалаш ишлари бошқармасининг машинисти М. Қулжонов, Челонгу пахта тайёрлаш пунктининг ишчиси Т. Жумаев, Тельман номли трикотаж фабрикасининг тикувчи-мотористи М. Мақсудова, «Навоиазот» ишлаб чиқариш бирлашмасининг аппаратчиси Т. Елисеева, 1976 йилги социалистик мусобақанинг бошқа ғолибларини область касаба союзлари кенгаши бепул саёҳат йўлланмалари билан мукофотлади. Улар бугун саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг бошқа илғорлари билан бирга махсус поездга тушиб, Ленин яшаган жойларга жўнаб кетдилар. Саёҳатчилар Ульяновск, Қозон, Москва, Ленинград, Куйбишев ва бошқа шаҳарларда бўладилар.

СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИДА

ДИМИТРОВГРАД (Ульянов области). В. И. Ленин номли атом реакторлари илмий текшириш институти мутахассислари «БОР-60» реакторларида муҳим экспериментларнинг катта комплексини ўтказдилар. Бундай реакторлар электр энергияси ҳосил қилиш билан бирга, янги станцияларни ядро ёнилғиси билан таъминлайди ҳам. Суратда: «БОР-60» реакторлари зали.

Ю. Белозеров фотоси, ТАСС фотохроникаси.

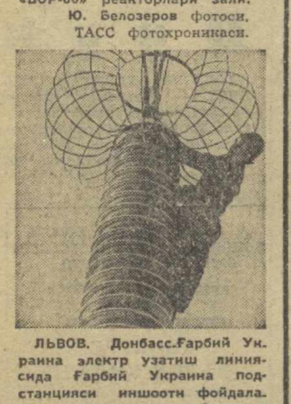

ЛЬВОВ. Донбасс-Ғарбий Украина электр узатиш линиясида Ғарбий Украина подстанцияси иншооти фойдаланишга топширилди. Суратда: «Электромонтаж» трести Харьков монтаж бошқармасининг илғор монтажчиси И. Васильчук трансформаторда сўнгги ишларни бажаряпти.

Б. Криштул фотоси, ТАСС фотохроникаси.

ТАЛЛИН. М. И. Калинин номли Меҳнат Қизил Байроқ орденли электротехника заводи мамлакат металлургия саноати учун кўплаб ярим ўтказгич приборлар етказиб бермоқда. Суратда: корхонанинг илғор ишчиси Анна Картуль иш устида.

В. Рудько фотоси, ТАСС фотохроникаси.

НЕГА ЎГАЙ КЎЗ БИЛАН ҚАРАЛМОҚДА?

ЎЗБЕК ҚОВУНИ ШУҲРАТИНИ ТИКЛАЙЛИК

Чоржўй ва Қизилтепага йўли тушган ҳар бир киши аёзли қиш кунида қовун ярмаркасини кўриб кўзи қувониши турган гап. Станцияларнинг теварак атрофи қор билан қопланган, изғирин эсиб турибди-ю, перронларда ҳушбўй ҳид тарқалиб турибди. Айни қирчиллама қишда саҳий ёз ва кузнинг ёқимли ҳиди қаердан тарқалмоқда. Бу ерда ҳушбўй маҳсулотни янги йилгагина эмас, ҳатто Биринчи май дастурхонига ҳам сақлаб қўйишни билишади. Кўпинча деҳқон баҳорда шундай шудгорнинг ўзида қовун сўйиб уруғини тупроққа қадаб кетаверади.

Ўзбек қовунлари... Афсонами, ҳақиқатми, билмадим. Аммо айтишларича Хоразм ва Зарафшон воҳаларининг қўрғошин ғилофига ўралиб, муз билан қоплаб қўйилган қовунларини IX асрдаёқ Ҳиндистон, Миср, Ироққа олиб боришган.

— Қовун — жуда қадимги экинлардан, — деб ҳикоя қилади бу экиннинг энг кекса билимдонларидан бири, Ўзбекистон сабзавотчилик-боғдорчилик экинлари ва картошкачилик илмий-тадқиқот институтининг ходими Абдураҳмон ота Каримов.— Бизнинг ўйлашимизча, бундан тўрт минг йил муқаддам Ўрта Осиё кишилари уни экишни ўрганишган. Тўғри, ажойиб мазаси, ёқимли ҳиди билан кишини мафтун қилувчи навлар бирданига яратилмаган. Бу навлар асрлар мобайнида миришкор полизчиларнинг оғир ва машаққатли меҳнати натижасида юзага келган.

Ҳозирги вақтда Ўзбекистонда турли муддатда пишадиган ва катталиги ҳар хил бўлган 160 дан зиёд нав қовун экилади. Республиканинг ҳар бир водийсининг, ҳар бир зонасининг ўз қовуни бор. Масалан, Хоразм воҳасида «Хива бешаги» нави машҳур. Бу нав қовун вазни 3-5 килограммдан ортмайди, таркибида 12-15 процент қанд моддаси бўлиб, бемалол сақлаш ҳамда мамлакатнинг узоқ районларига жўнатиш мумкин. Бухоро воҳасида «Амири», «Гулоби», Самарқандда «Арқони», Мирзачўлда «Умрбоқи» навлари машҳур.

Қовунга эҳтиёж узоқ ўтмишда ҳам, бизнинг кунларимизда ҳам фақат республикада эмас, балки ундан ташқарида ҳам катта бўлган. Улар жаҳон бозорида ҳам маълум ва машҳур. Чунончи, ўзбек қовунлари Эрфуртдаги халқаро кўргазмада 11 та олтин медалга сазовор бўлган.

Буларнинг ҳаммаси қувонарли нарса. Аммо бу жуда муҳим тармоқнинг соя томонлари ва ҳал этилмаган муаммолари бор. Кўзга яққол ташланадиган биринчи нуқсон — полиз экинлари орасида қовуннинг ялпи миқдори кескин камайиб кетганлигидадир. Қовун борган сари озайиб кетмоқда. Бундан 30-35 йил муқаддам бу экинлар орасида қовун етакчи ўринни эгаллаб 80-85 процентни ташкил этган эди. Ҳозирчи?

Мана, Ўзбекистон сабзавотчилик-боғдорчилик экинлари ва картошкачилик илмий-тадқиқот институти маълумотлари. Тошкент воҳасида қовун 5 процентни, тарвуз 95 процентни ташкил этади. Фарғона ва Зарафшон водийларида бу мутаносиб 10 ва 90 процентга тенг. Ҳатто ихтисослаштирилган сабзавотчилик-боғдорчилик хўжаликларида ҳам қовун бор-йўғи экин майдонининг 4-6 процентини ташкил қилади. Бу ҳол мана шундай бир масала устида одамни ўйлантириб қўяди: Қуйи Поволжье, Шимолий Кавказда жуда кўп тағин, аъло навли тарвузлар етиштирилиши маълум. Мана шундай зўр қовунлар эса фақат Ўрта Осиё республикаларида, асосан Ўзбекистонда етиштирилади.

— Бу ернинг тупроқ иқлим шарт-шароитлари жуда қулай, — дейди сўзини давом эттириб Абдураҳмон ота Каримов. — Ҳатто, қуёш ва сувга бағоят сероб бўлган Нил соҳилларида ҳам биздагидек қовунлар бўлмайди. У ерда кечалари ҳам жазирама бўлади. Буғланиш интенсив бўлгани сабабли қовунлар намлигини ва шу тариқа таъмини ҳам йўқотади.

Халқ селекционерининг фикрига институт ходими В. Ермохин ҳам қўшилади.

— Республика етказиб бераётган полиз маҳсулотларининг 90 проценти тарвузлардан иборат. Полиз маҳсулотлари етиштиришда миқдор кетидан қувиб қовун кескин камайиб кетиши билан бирга кўпгина қимматли навлари унутилиб юборилди. Бу навларни кўпайтириш билан айрим кишиларгина шуғулланмоқда. «Сортсемовощ»» бўлса, тарвуз уруғини қовунга нисбатан икки баравар кўп етказиб бермоқда. Хоразм, Бухоро, Самарқанд ва Фарғона сингари азалдан қовун етиштириладиган зоналарда кўпгина ғоят қимматли навларга ҳатто селекционер олимнинг қўли етганича йўқ.

Яширишнинг нима кераги бор, ҳатто сабзавотчилик-боғдорчилик экинлари ва картошкачилик илмий-тадқиқот институтида ҳам селекция билан атиги икки-уч мутахассис шуғулланади. Улар янги суғориладиган Мирзачўл, Қарши зоналарининг жуда юксак сифатли қовун етказиб берадиган ерларида ҳам сортларни синашни йўлга қўйишга кучлари етмайди. Ахир, унутилиб кетган қовун навларини тиклаш, янгиларини етиштириш юзасидан халқ селекционерларининг куч-ғайратини бирлаштириб, уларнинг изланишларига илмий тус берадиган, улар тўплаган қимматли тажрибани умумлаштирадиган ташкилот шу институт бўлмаса, ким бўлиши мумкин?

Полиз экинлари, айниқса қовун етиштиришни илмий негизга қўйиш вақти келди. Колхоз ва совхозларга муайян турдаги полиз экинлари сотиш юзасидан қатъий план белгилаш, бу маҳсулотларнинг сотилишига кафолат бериш лозим. Ҳозир нима бўляпти? Полиз маҳсулотлари етиштириш бўйича умуман топшириқ берилади-да, қанча қовун ва қанча тарвуз экилишини хўжаликларнинг ўзлари белгилайди. Бундай ҳолатда тарвуз ҳосилдор ва касалликларга анча чидамли бўлгани учун тарвузни кўпроқ экишлари ўз-ўзидан равшан. Бинобарин, тарвуз эвазига маҳсулот етиштириш ва давлатга сотиш планларини осонгина бажариш турган гап. Харид нархларидаги тафовут эса арзимас даражада. — Ҳар тоннасига ниҳояти 10 сўм фарқ қилади.

— Агар биз қимматли экин бўлган қовуннинг ялпи ҳажмини кўтаришни ҳақиқатан ҳам жиддий равишда истарканмиз, аввало рағбатлантириш системасини қайта кўриб чиқишимиз керак, — дейди сабзавотчилик-боғдорчилик экинлари ва картошкачилик Ўзбекистон илмий тадқиқот институтининг директори И. Каримов. — Қовун ички бозордагина эмас ташқи савдода ҳам муҳим бўлиб қолиши мумкин.

Мутахассислар қовунларнинг харид нархи тарвузга нисбатан сезиларли равишда юқори бўлиши лозим деб ҳисобламоқдалар. Бунда мамлакатнинг узоқ районларига юборишга яроқли бўлган ҳам эрта пишар, ҳам кечки навларни юқорироқ нархда сотиш керак. Қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларида бўлгани каби бунда ҳам ихтисослаштириш лозим. Йирик полизчилик хўжаликлари ҳамда колхозлар ва совхозлар доирасида полизчилик бригадалари тузиш зарурати пишиб етилди. Полиз экинлари етиштиришнинг кенгайтирилиши ўз навбатида сунъий иқлими бўлган замонавий типдаги омборхоналар бўлишини тақозо қилади. Узоқ масофага транспортда ташиш воситаларини тузиш жуда муҳимдир.

Маҳаллий полизчиликда ҳам ўзига яраша кўриқ бор. Бу кўриқ лалмикор ерлар, тоғ ён бағирларидан иборат. Лалмикор ерлар полизчиликка кўп фойда келтиради: пахта ва бошқа экинлар экиладиган, суғориладиган ерлар тежалади. Лалмикор ерларда етиштириладиган қовун ва тарвуз таъми ва шакар моддаси жиҳатидан юқори сифатли бўлади, таннархи суғориладиган майдонлардагига нисбатан икки-уч баравар арзон бўлади. Мирзачўлдаги Гулистон районї, Тошкент воҳасидаги Юқори Чирчиқ ва Ўрта Чирчиқ районлари, Жиззах областининг Бахмал ва Фориш районлари, Зарафшон водийсининг Булунғур ва Самарқанд районларидаги қатор хўжаликлар тажрибаси лалмикор ерларда етиштириладиган полиз экинлари маҳсулоти ниҳоятда фойда беришини кўрсатиб турибди: Бу ерда қовун ва тарвузнинг ҳосилдорлиги гектар бошига 50-80 центнердан тўғри келмоқда. Масалан, «Бахмал» ва «Деҳқонобод» совхозларида ҳар килограмм қовуннинг таннархи бир ярим тийиндан ҳам кам бўлди. Ўзбекистонда бу қимматли тажрибани қўллаш мумкин бўлган лалмикор ер майдонлари бўлган районлар бемалол етади.

Ҳаёт уруғчилик хўжаликлари тузишни қаттиқ талаб қилмоқда — қачонгача қовун уруғини кўпайтириш ва тайёрлаш билан яккам-дуккам ҳаваскорлар шуғулланади? Моҳир халқ селекционерларини топиб, улар ёрдамида унутилиб кетган навларни тиклаш керак.

Полизчи кадрлар масаласи ҳам кундаланг бўлиб турибди. Афсуски, бундай кадрларни тайёрлаш тармоқ талабларидан орқада қолмоқда. Масалан, Тошкент қишлоқ хўжалик институтида полизчилик курси 12-15 соатдан ошмайди. Нега энди полизчилик техникумлари, қишлоқ хўжалик олий ўқув юртларида бўлимлар ва ниҳоят факультетлар очиш мумкин эмас? Бунингсиз шундай нозик экин етиштириш сир-асрорини биладиган юқори малакали мутахассислар тайёрлаб бўлмайди. Ахир, ҳар йили палак сўлиши ҳамда унсимон шудрингдан қовуннинг озмунча қисми нобуд бўлиб кетаётганлиги сир эмас-ку. Шунга қарамай, олимлар бундай касалликка қарши кураш олиб боришнинг қатъий чораларини таклиф қилганларича йўқ. Қовун касалликларига қарши курашга фитопатолог, микробиолог, физиолог сингари турли профилдаги мутахассис олимларни жалб этиш зарур.

Олимлар минерал ўғит қўллашнинг илмий асосланган системасини ишлаб чиқишдан иборат яна жуда муҳим бир вазифани ҳам ҳал этишлари керак. Харидорларнинг қовун таъмини жуда камайтириб юборишга таъсир этаётган кўп миқдорда минерал ўғит солишни тақиқлаб қўйиш керак, деган овозига қулоқ солиш пайти аллақачон келган.

Ўзбек қовунининг шуҳратини тиклаш, қовун етиштиришни янада кўпайтириш — ҳал этилиши керак бўлган муҳим халқ хўжалик вазифаларидан биридир. Бу вазифани кенг миқёс ва кўламда ҳал этиш лозим.

И. МУҚИМОВ,
«Правда» мухбири.
Ўзбекистон ССР.
(«ПРАВДА», 1977 йил, 5 январь).

ЕР — ХАЛҚ МУЛКИ

Ўзбекистон ССР прокуратураси қонунчиликнинг бузилаётганлиги тўғрисидаги сигналлар муносабати билан ер тузиш хизмати мутахассислари иштирокида республика хўжаликларида ер ҳақидаги қонунлар қандай бажарилаётганлигини текшириб чиқди. Ерларни ўзбошимчалик билан эгаллаб олиш, ундан бошқа мақсадларда фойдаланиш, экинзорларни қайта тиклаш топшириқларини бажармаслик каби жуда кўп фактлар аниқланди.

Ўзбекистон ССР ер ҳақидаги кодексининг қишлоқ жойларда яшайдиган колхозчиларга, ишчиларга, хизматчиларга ва бошқа шахсларга ажратиладиган томорқа миқдорини белгиловчи 99-моддаси кўп ҳолларда бузилмоқда. Айниқса Жиззах областида ернинг талон-торож қилинишига йўл қўйиляпти. Масалан, Пахтакор районидаги Кичанов номли совхозда бригада бошлиғи С. Тўхтабоев пишиб етилган 2,3 гектар майдондаги арпани ҳайдаб юборган ва ўрнига қовун-тарвуз эккан. С. Тўхтабоев шу йўл билан совхозга 1 минг сўмдан зиёд зарар етказган. У жиноий жавобгарликка тортилди.

Областнинг Пахтакор ва бошқа районларидаги кўпгина совхозларда ҳар бир ишловчи ҳисобига ўртача 0,25 гектар томорқа ажратиб берилган. Ҳолбуки, ҳар бир оила учун 0,13 гектар томорқа берилиши керак. Дўстлик районидаги Дадажонов номли совхозда бригада бошлиғи Ш. Қурбонов 10 ишчининг ҳар бирига 1,12 гектар ер ажратиб берган. Қурбонов жиноий жавобгарликка тортилди ва озодликдан маҳрум этилди.

Арнасой районида ҳам ер ҳақидаги қонун қўпол равишда бузилган. Фақат Рокоссовский номли совхозгагина томорқа учун 331 гектар ер ортиқча берилган. «Ленинград» совхозида 150 гектардан ортиқ, «Янгиобод» совхозида 60 гектар, «Комсомолобод» совхозида 91 гектар, «Советобод» совхозида эса 49 гектар ер ортиқча равишда томорқа қилиб берилган.

Текшириш вақтида қонунга хилоф равишда фойдаланилаётган ерлар совхозларга қайтарилди.

Бошқа областлардаги баъзи хўжаликларда ҳам ер ҳақидаги қонун бузилганлиги аниқланди. Жартепа матлубот жамиятига қарашли 5-магазин қоровули Ж. Муҳаммадиев Ургут районидаги Охунбобоев номли колхознинг 0,45 гектар ерини ўзбошимчалик билан эгаллаб олиб, деҳқончилик қилган. Бу жинояти учун Ж. Муҳаммадиев жавобгарликка тортилди. Шу райондаги «Уч қаҳрамон» совхозида яшовчи У. Пардаев совхознинг 0,75 гектар ерини ўзбошимчалик билан эгаллаб олгани учун жавобгарликка тортилди.

Каттақўрғон район прокуратураси Крупская номли колхознинг собиқ табелчиси Б. Мирзоевни районлараро қорамоллар бўрдоқичилик комплексининг тракторчиси Ҳ. Назаровга ер участкасини сотганлиги учун жиноий жавобгарликка тортди.

Тошкент областидаги баъзи хўжаликларнинг раҳбарлари суғориладиган ерларни шоли, пиёз, қовун-тарвуз экиш учун ижарага бериб, Ўзбекистон ССР Ер ҳақидаги кодексининг 198-моддасини бузганлар. Масалан, Янгийўл районидаги Свердлов номли совхоз раҳбарлари бир гектарга яқин ерни совхозда ишламайдиган гражданларга қулупнай экиш учун ажратиб берган.

Қонунга хилоф иш тутиб, бир неча йиллардан буён мавсумчи шахсларга томорқа ажратиб берганлиги учун С. Сегизбоев номли совхоз 5-бўлими бошқарувчиси М. Ғафуров жавобгарликка тортилди.

Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхози правлениесининг раиси К. Соттибоев шахсан ўзи Тўйтепа шаҳрида яшовчи ПМК шофёри У. Анорбоевга сабзавот ва полиз экинлари етиштириш учун 1,25 гектар ер ажратиб берган.

Ер ҳақидаги қонунни бу тарзда бузиш фактлари ер тузиш хизмати ходимларининг суст ишлаётганлиги, ердан фойдаланиш тартибига риоя қилинишини кузатиб контрол қилмаётганлиги натижасидир.

Меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советлари, уларнинг ижроия органлари ҳам ерлардан фойдаланишни етарли контрол қилмаётирлар. Баъзи областларда ер ҳақидаги қонунни бузувчиларга нисбатан СССР Олий Совети Президиумининг «Ер ҳақидаги қонунларни бузганлиги учун маъмурий жавобгарликка тортиш тўғрисида» 1970 йил 14 май Фармонида белгиланган чораларни қўлланмаганлар. Масалан, Жиззах областида давлат ерларидан қонунга хилоф равишда фойдаланиб келган шахсларга нисбатан йил давомида ҳеч қандай маъмурий чора кўрилмаган. Маҳаллий Советлар ва уларнинг ижроия комитетлари халқ мулки бўлган ердан фойдаланишни мунтазам контрол қилиб боришлари керак.

В. Р. МАННОПОВ,
Ўзбекистон ССР прокуратураси умумий назорат бўлимининг мудири.

АХБОРОТ

1978 ЙИЛ ЙЎЛЛАНМАСИ БИЛАН

«Узсельхозтехника» Уйчи автомобиль базасининг шоферлари район колхоз ва совхозларига Янги йилнинг биринчи иш кунидаёқ жўнаб кетдилар. Автомобиль транспортчиларининг кўплари 1977 йилда икки йиллик топшириқни бажаришга аҳд қилдилар. Улар орасида 1978 йил ҳисобига ишлаётган А. Қаҳҳоров бошлиқ бригада ҳам бор. Далаларга ўғит ташиётган бу илғор коллектив ўтган йили хўжаликларга бешта автомобиль машинасида планга қўшимча равишда тўрт минг тонна юк етказиб берди.

ШИФОХОНА ИШГА ТУШДИ

Хонқа пахта заводи санаторий-профилакторийси янги йил арафасида дастлабки дам олувчиларни қабул қилди. Бу ерда бир вақтнинг ўзида юз киши саломатлигини мустаҳкамлаши мумкин.

Профилакторий корхона олган фойдалар ҳисобига қурилди. Даволаш корпусидаги 30 дан ортиқ врачлик ва шифолаш кабинетлари медицина фанининг энг сўнгги асбоб-ускуналари билан жиҳозланган.

Шифолаш шаҳарчаси атрофида мевазор боғ, кўп гектарли экинзор барпо этилди. Зўр қозон цехи ишлаб турганлиги туфайли катта теплица қурилмоқда. У ишга туширилгач, дам олувчилар йил бўйи ҳўл мева тановул қиладиган бўладилар.

СИФАТ БЕЛГИЛИ МАҲСУЛОТЛАР

Андижон «Электродвигатель» заводи ишлаб чиқараётган маҳсулотнинг яна етти турига Сифат белгиси берилди. Ҳозир корхонадаги маҳсулотнинг 80 процентини беш қиррали фахрий белги безатиб туради.

Бундай муваффақиятга ишлаб чиқаришни автоматлаш ва механизациялаш, илғор технологияни жорий этиш туфайли эришилди. Электромотор роторининг деталлари илгари босқичма-босқич бир неча операция давомида тайёрланган бўлса, эндиликда бу жараён пресс автоматларда бир босқичдаёқ бажарилмоқда. Ишлаб чиқариш маданиятининг оширилишига саккиз шпинделли токарлик ярим автоматларнинг ,статорларни ўрайдиган машиналарнинг ва бошқа ускуналарнинг жорий этилиши ҳам ёрдам берди. Бунинг натижасида меҳнат унумдорлиги, ишлаб чиқариш сифати ва маҳсулот сифати ошди.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Чирчиқдаги «Узбекхиммаш» заводида янги тайёрлаш-пайвандлаш цеҳи технология асбоб-ускуналарини монтаж қилишга тайёрлаб қўйилди. 160-трест қурувчилари ўз мажбуриятларини муваффақиятли бажардилар: улар объектни муддатидан илгари юқори сифатли қилиб қурдилар.

Янги цехнинг қарийб уч минг квадрат метр майдонига замонавий пайвандлаш автоматлари, иш сифатини назорат қилувчи энг янги аппаратлар, шу жумладан рентгенология камераси жойлашади.

Цех лойиҳадаги қувватига эришгач, ҳар йили минг тонна пайванд конструкциялари ишлаб чиқарадиган бўлади.

ИШЧИЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

Ангрен автобус-таксомотор паркининг хизмат бўлимлари янги «қишлик кварталари»га кўчиб кирдилар. «Узбекшахтострой» тресги коллективи 270 машина учун усти ёпиқ гараж ва автомобиллар турадиган уйни «яхши» баҳо билан фойдаланишга топширди. Ремонтчилар ва аккумуляторчилар қулай хоналарга жойлашдилар. Автопарк ҳайдовчилари ва хизматчилари сафарга чиқишдан олдин ва танаффус пайтларида шинам хоналарда яхши дам олишлари мумкин.

Фарғона пиллакашлик фабрикасида Улуғ Октябрнинг шонли 60 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақа кун сайин авж олмоқда. Мусобақада 2-ўров цехининг Л. Титова бошлиқ бригадаси коллективи пешқадамлик қиляпти. Суратда: тадбиркор бригада бошлиғи Любовь Титова илғор ишчи Робахон Раҳматова билан маҳсулот сифатини кўздан кечирмоқдалар.

Г. Бойко фотоси. (ЎзТАГ).

КИШИЛАР САЛОМАТЛИГИ ЙЎЛИДА

БЕБАҲО БОЙЛИК

Кейинги йилларда республикамизда тери ва таносил касалликларини даволаш, уларнинг олдини олиш чоралари устида кўп иш қилинмоқда. Маълумки, республикамизда биринчи марта тери ва таносил диспансери 1924 йилда Тошкентда очилган эди. Кейинчалик тери ва таносил илмий-текшириш институти ташкил топди.

Жонажон партия ва ҳукуматимизнинг оталарча ғамхўрлиги туфайли соғлиқни сақлаш ишларига кўплаб маблағ ажратилмоқда. Натижада дерматолог-венерология янада ривожланди ва даволаш-профилактика муассасаларининг сони ортди.

Ҳозир республикамизда бешта тери ва таносил касалликлари кафедраси, иккита республика, ўнта область, олтмиш еттита шаҳар ва қишлоқ тери-таносил ҳасталиги диспансери, ўн тўртта шаҳар ва қишлоқ тери-таносил касаллиги кабинетлари ишлаб турибди. Ўзбекистон тери ва таносил касалликлари шифохоналари тармоқларида ҳозир олти юздан ортиқ мутахассис эл-юртга хизмат кўрсатмоқда.

Ўзбекистон дерматолог-венерологлари турли тери касалликларини чуқур ва ҳар томонлама ўрганиб, уларнинг келиб чиқиш сабаблари, клиникаси, гистопатологияси, иммунологияси, биохимияси, электронномикроскопияси бўйича чуқур тадқиқотлар олиб боряптилар. Қишлоқ хўжалиги ва саноатда терининг йирингли, касб, замбуруғ касалликларини камайтиришда ва баъзи бир формаларини тугатишда, Боровский касаллигини даволашда бирмунча муваффақиятларга эришилмоқда. Республикамиз олимларининг таносил касалликлари устида ўтказаётган экспериментал, клиник, серологик, биохимик, иммунологик, патоморфологик тадқиқотлари ва даволаш ишлари бутун иттифоқимизга маълум.

Ўзбекистон дерматолог-венерологлари ўзларининг илмий ва амалий ишларини доимо марказий илмий-текшириш институтлари ва бошқа илмий ташкилотлар билан ҳамкорликда олиб борадилар. Айни вақтда улар ўзбекистонлик олимларга турли методик ва консультатив ёрдам кўрсатиб турадилар.

Яқинда бўлиб ўтган республикамиз дерматологларининг II съездида бажарилган ишларга якун ясалди, келгуси режалар тузилди, республика дерматологлар жамиятининг янги состави сайланди. Асосий масала эл-юртга медицина хизмати кўрсатишни яхшилашдан иборат. Олдимизда бажарилиши керак бўлган ишлар кўп. Юқумли тери ва таносил касалликларининг олдини олиш, уларни тезроқ ва яхшироқ даволашда янги дори-дармонлар ва методларни қўлланишдек муҳим юмушлар турибди.

Аҳоли ўртасида профилактика ва санитария-маориф ишларини яхши йўлга қўйиш ва янада кенгайтириш, юқумли тери касалликларини, айниқса, таносил ҳасталикларини камайтиришда катта аҳамиятга эга. Бунда матбуот, радио, телевидениедан фойдаланиш яхши натижалар бериши, шубҳасиз.

Ўртоқ Л. И. Брежнев социал вазифалар ичида совет кишилари соғлиғи ҳақида ғамхўрлик қилишдан кўра муҳимроқ вазифа йўқлигини таъкидлаб ўтган эди. Биз республика дерматолог-венерологлари бу кўрсатмага амал қилиб, медицинанинг ана шу соҳасини янада чуқур ўрганиб, уни юқори даражага кўтариш учун барча тадбирларни амалга оширамиз.

У. МИРАҲМЕДОВ,
медицина фанлари доктори, профессор.

ОТАЛАР ЖАСОРАТИ — ФАРЗАНДЛАР МЕРОСИ

ИККИНЧИ УМР

Улар машинадан тушганда кун ёйилиб қолганди. Саратон қуёши мавжланиб турган кўл узра зарҳал киприкларини қадаган. Сувнинг лоларанг тус олган ерида оппоқ елканли қайиқ оҳиста сузарди. Ундан берида гуруллаб келаётган моторли қайиқ чўмилаётганлар яқинидан тўлқинлар таратиб ўтди. Ота-бола гавжум қумсоҳилдан нарироқ, ҳоли жой танлашди. Туроб ака чаққонгина ечинди-да, қизий бошлаган қумга ястанди. Дилшод эса, ўзини сувга урди.

— Олислама, қирғоқ бўйлаб сузавер.

Ота ўғлининг тўлишаётган билаклари, сабза мўйлабини худди энди кўраётгандек кузатаркан, кўнгли равшан тортиб кетди. Дилшод бир оёқлаб сакраганча қулоғига кирган сувни тушириб, бироз чалқанча ётди-да, кейин шўҳлик билан бир бураниб, кўзини бир нуқтадан ололмай колди. Енгинасида юзига газетани соябон қилиб ётган отасининг офтобда қизариб улгурмаган баданида чандиқ излари яққол кўриниб турарди. Ўғлига газета остидан кўз қирини ташлаб турган Туроб ака уни чалғитмоқчи бўлди.

— Ҳмм, ўғлим жимиб қолдингиз. Сув қалай?!

— Мазза.

Дилшод жавобни қисқа қилиб, мақсадга кўчди.

— Дада!..

Туроб ака бир нимани сезгандек, ўтириб олдида, «Хўш» дегандек ўғлига маъноли қаради.

— Тунов куни ҳам гап кўп, нақ «минг бир кеча», кези келганда айтиб берарман, деб қўяқолувдиз. Балки ҳозир...

— Яна чандиқми, сира қўймадинг-да, ўғлим. Қани, бир шўнғиб чиқай-чи, кун тоза оташига оляпти-ку.

Унинг овози ва қарашида «айтаман, ўғлим, сенга айтмасам, кимга айтаман», деган маъно бор эди. Сувга тушиб бораркан, Дилшодга эшиттириб гапирди:

— Қуёш ўт пуркайверса-ю, сув бўлмаса. Унда нима бўларди-а?! Муздек сувнинг сеҳри борми, дейман, бунчалик ором бахш.

У ҳамон хаёлланиб ўтирган ўғли ёнидан қулайроқ жой олди ва намхуш қумга кафтини босганча вазмин сўзлай бошлади.

— Бўлмаса эшит. Тақдир экан. Болаликда ота-онам меҳрига қониқолмай қолдим. Бу, Октябрь инқилобининг еттинчи йили эди чамаси. Тоғам Абдумалик ўғил-қизлари қаторига олтинчи қилиб мени ҳам олди. У кишининг елкаларидан кетмон тушмасди. Илмнинг қадрига етардилар. Ўқиб, саводимни чиқаришимга имкон яратдилар. Шу хонадонда улғайдим. Ҳозир сизлар «ТошДУ» деб юритадиган дорилфунунни биз САГУ дердик. Кимёгарликка ўқирдим. Йигирмага қадам қўйган кунимдан бир ҳафта ўтгач, «уруш бошланибди» деган шум хабар тарқалди. Ўқиш-ўқишда қолди. Фашист қузғунлари юртимизда бошланган катта ишларнинг ўлда-жўлда тўхташига зомин бўлди.

Туроб ака бир оз жимиб қолди. Сўнг қум остидан ярим кўриниб турган ясси тошни олиб, сув юзига сийпалатиб отди. Дилшод эса, кейин нима бўлди, дегандай қараб турарди.

— Мактабдошлар билан гапни бир ерга қўйиб, фронтга кўнгиллилар қатори жўнаш важидан ҳарбий комиссариатга бордик. Аммо биз ўйлаганча бўлмади. «Фашистнинг нусхасини кўришга ошиқманглар. Ҳали улгурасизлар. Уруш — даҳанаки жанг эмас, дейишди. Бизни Олмаотадаги пиёда аскарлар ўқув юртига йўллашди. Вақт кутмасди. Кўп ўтмай, ҳарбийликдан маълумотимиз ошди-қўйди. Шундан кейин Ўзбекистоннинг кўпгина шаҳарларида алоҳида тайёргарлик кўрилди. Шу билан 94-алоҳида ўқчи бригаданинг 1-батальонида танкка қарши қурол взводи командири қилиб тайинландим. Москва остоналарига йўл олдик. Кеч куз, ҳамма ёқни қор қоплаган. Изғирин шамол юз-кўзингни юмдалагудек. Бу ерда кўп олиб туришмади. Махсус текширувдан ўтгач, фронт чизиғига, она юртимизнинг катта ерига, жангоҳга олиб келишди. Дастлабки ҳужум Селевано темир йўл станцияси учун бўлди. Рубашкин қишлоғи, Милютин станциясини босқинчилардан озод этишда юзлаб немис солдатлари асир олинди. Морозов станцияси учун жангда эса, гитлерчилар тепаликдаги муҳим позициядан туриб қаттиқ қаршилик кўрсатди. Пистирмага жойлашиб олган душман пулемёт ва миномётдан ўқ ёмғири тўкаверди. Биз ҳам бўш келмадик. Икки йигитимиз ўрмалаб бориб, «хиргойи» қилиб турган душманнинг унини ўчириб, кулини кўкка совуришди. Рота оёққа турди. Командирнинг:

— Олға! — буйруғи билан «Ура!» садолари янгради. Аммо душман снайпери ўз ишини қилди: командиримиз кўксини чангаллаганча мункайиб қолди.

— Туроб! Аҳволимни кўриб турибсан! Ротани сенга топшираман. Эшитдингми, лейтенант, буйруқни бажар!

Мен ноилож «эшитаман!» дедим-у, ишга киришдим. Тўртга бўлиниб тепалик сари интилдик. Мақсад душманни қуршовга олиш эди. Энди снайперчи мен билан «ҳазиллаша» бошлади. Бир ўқ қулоғим остидан «созини» чалиб ўтди. Чап беришга уриндим. Бўлмади. Учта ўқ пешонамда қарсиллади. Каска жонимга оро кирди. Қўрғошин чўғлари қорга из солди. Фашистлар кетар жафоси қилиб, яна миномётларини сайрата бошлашди. Отишма кўпга бормади. Бироқ мўлжалга тушган миналардан бирининг парчаси хушимни олди. Кўзимни очсам, кўтариб кетишяпти. Оғриққа чидаб бўлмасди. «Душман тепаликдан улоқтирилди!» сўзлари қулоғимга чалинди. Ўзимга келсам, қаршимда оқ халатли киши турибди.

— Дард бошқа, ажал бошқа, деганлари шу-да. Бўлмади, деб қўл силтаган эдик. Энди яшайсиз, ўртоқ Ҳожиев. Қўлдан келганча «санъат» кўрсатдик. Қурғур, ўзи ҳам оёқни ёриб, бикинга келиб тиралган экан-да. Мана, олиб қўйинг, эсдаликка.

Дала госпитали жарроҳи кафтимга темир парчасини қўйиб, омонлик тилади. Менга эса: «Босқинчиларнинг додини беришнинг ҳаддини олиб турганда, ёстиқдан бош кўтаролмасам-а! Муҳими, тирикман. Ўладиган аҳмоқ йўқ, дердим ўзимга-ўзим. Ҳали қиладиган ишлар кўп» деган хаёл тинчлик бермасди. Аҳволим қўзғолгуликмас. Балашовда ётганимда ҳаракатлар зое кетмаётгани, беҳуда қон тўкилмаётганини ҳис этдим. Буюк ғалаба йўлидаги кескин бурилиш, Сталинград учун олиб борилган ҳаёт-мамот жанги халоскор армиямиз фойдасига ҳал бўлгандан беҳад қувондим. Қирқ учинчи йилнинг ёзида ўзимда қувват сезиб, фронтга жўнатишларини сўрадим. Йўл бўлсин. «Серноводск сувига ҳам тушиб келинг» дейишди. Хуллас, бўлмади. Шифобахш сув ҳам мени фронтга қайтаролмади. Вақтинча ҳарбий хизматга яроқсиз қилиб, олти ойга Тошкентга қайтаришди.

— Ҳеч ўксинманг, болам. Дунёда бош тошдан бўлсин экан. Ҳозир бу ер фронтдан сира қолишмайди. Меҳнат ҳам ўзича жангу жадал.

— Тоғам шундай деб бағрини очди. Қулоч ёзганимда қўлтиқ таёқларим ерга тарақлаб тушди.

Вужуди қулоққа айланаёзган Дилшод дадасининг ҳикоясини минг алпозга тушиб тингларкан, гап шу ерга келганда алланечук бўлди. Бир нимани ютолмай тургандай, томоғини пайпаслаб қўйди.

....Муддат тугагач, ҳарбий комиссариатга чақиришиб, кўксимга «Жанговар хизматлари учун» медалини тақиб қўйишди. Фронтдан оғиз ҳам очишмади. Қарабсанки, 22 ёшимда инвалид бўлдим-қўйдим. Давр оғир эди. Бир ёғи тирикчилик. Ўзимга муносиб иш қидириб, «Гастроном» бошқармасига ҳам кириб кўрдим. «Саводли экансиз... ўтириб бажарадиган кўмакчи иш бор, хоҳласангиз» дейишди. У пайтлар транспорт қаёқда дейсан. Фақат азон ва кечда трамвай ғийқиллагани эшитиларди. Эски шаҳарнинг Чорсусидан — Сарфароз маҳалласини оралаб Ўрданинг кўприги орқали Асакинскийгача пиёда қатнашга тўғри келди. Қиш бўлди, ёз бўлди. Баҳорга чиқиб, зимдан ҳозирланиб юрган эканларми, тоғам: «Бошингни икки қилиб қўймасак, бўлмайди» деб қолдилар. Тасодифни қара, тўйимиз Ғалаба куни — қирқ бешинчи йилнинг тўққизинчи майига тўғри келди.

Ўзининг нақадар бахтли эканини юракдан ҳис этиб ўтирган Дилшод, дадаси тимсолида шу кунларимизнинг фароғати, ҳаловати учун курашганларнинг метиндек иродаси, сабр-бардоши, эзгулик сари ялов бардорлигини жонли лавҳаларда кўргандек бўлди. У, ана шундай хаёллар оғушида «олий маълумот олишга ҳам улгургансиз-а» деб юборди.

— Ҳа, Ғалабадан кейин ўқиш энди сиртдан бўла қолсин, деб Савдо институтида таҳсил олиб юрардим. Эллик учинчи йил мен учун унутилмас, қувонч йили бўлиб кирди. Шонли Коммунистик партия сафига қабул қилиндим. Орадан бир йил ўтиб, Москвага бориш учун лаёқатлилар қатори йўлланма беришди. Ўқишни Олий савдо мактабида давом эттирдим. Уч йиллик ўқишни икки йилда уддалаб, «Совет савдоси ташкилотчи-экономисти» ихтисосини эгалладим. Шунақа, ўғлим. Бунақанги ҳикоя менга мароқ бағишламайди. Балки сендака ёшларга қизиқ туюлар. Яранинг ўрни битиб, чандиғи қолган бўлса ҳам, қайта оёққа туриб кетган бўлсам ҳам, унутиб бўлармиди. Уруш қурсин, номи ўчсин!.. Кун ҳам оғиб қолибди. Тура қол, кетамиз...

Дилшод ота меҳрига ана шу йўсинда қониққанига ҳам ўн йилдан ошди. Ҳозир у дадаси эгаллолмай қолган мутахассислик — химик-технолог бўлиб, Ленинград аспирантурасида илм олмоқда.

Республикада хизмат кўрсатган савдо ходими, Совет савдоси аълочиси Туроб ака Ҳожиев қарийб 20 йилдан бери «Узхозторг» улгуржи базасини бошқариб келмоқда. Республика катта хўжалигининг бир жабҳасини «тебратиб» турибди. Шаҳар-қишлоқлардаги магазинлар пештахталарида 2 мингдан зиёд номдаги молнинг муддатида янгиланиб туришида ана шу камтар, камсухан уруш ветеранининг улуши бор. Ўлимни доғда қолдириб, ҳамон халқ хизматида юрган микти гавдали киши маҳалладошлари даврасига кирганда кекса-ю ёш унинг суҳбатига маҳтал бўлиб туради. Жамоат Туроб акани маҳалла аҳлига бош қилиб сайлаган.

Ҳайдар НОСИРОВ.

СПОРТ ◆ СПОРТ ◆ СПОРТ

ФУТБОЛ. Республика ёшлар терма командаси дастлабки учрашувни Сухуми шаҳрида ўтказди. Ёшларимиз бу ерда давом этаётган Бутуниттифоқ анъанавий қишки турнир баҳсларида иштирок этишмоқда. 12 команда ўзаро куч синашаётган мусобақаларда вакилларимиз тбилисилик футболчилардан устун келиб (2:1), Арманистон ҳамда Львов командалари билан ўйинда очколарни баҳам кўрдилар.

БАСКЕТБОЛ. Свердловскда эркаклар командаси ўртасида мамлакат чемпионати давом этмоқда. Майдон эгалари — «Уралмаш» билан «Статиба» (Вильнюс) учрашувида 97:74 ҳисоби қайд қилинди. 12 ўйиндан кейин ҳозирча Ленинграднинг «Спартак» командаси 8 очко билан олдинда бормоқда.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ГАЗЕТАСИ РЕДАКЦИЯСИГА

Юбилейим ҳамда мукофот билан тақдирланганим муносабати билан мени табриклаган барча ташкилотларга, дўстлар ва ўртоқларга самимий миннатдорчилигимни газетангиз орқали билдиришни сўрайман.

А. АБДАЛИН.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

ОБЛИГАЦИЯЛАРИНГИЗНИ ТЕКШИРИНГ!

1966 ЙИЛГИ 3%ли ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚЛАР ЗАЕМИ
84-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИНИНГ

РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Бу тираж 1976 йил 30 декабрда Москва шаҳрида бўлиб ўтди.

ЗАЕМНИНГ ҲАММА ОЛТМИШ УЧ РАЗРЯДИДАГИ СЕРИЯ ВА ОБЛИГАЦИЯЛАРИНИНГ ҚУЙИДАГИ НОМЕРЛАРИГА ЮТУҚЛАР ЧИҚДИ.

серия номерлари	облигация номерлари	ютуқ миқдори (сўм билан)	серия номерлари	облигация номерлари	ютуқ миқдори (сўм билан)	серия номерлари	облигация номерлари	ютуқ миқдори (сўм билан)
100561	1—50	40	128969	40*)	500	163894	16*)	500
101303	47*)	500	129759	46*)	500	164509	18*)	500
101777	40*)	1000	129778	33*)	500	167320	1—50	40
102473	1—50	40	129874	02*)	500	168056	30*)	500
103095	18*)	1000	130205	50*)	500	168974	43*)	500
103154	1—50	40	131348	1—50	100	169118	09*)	500
103302	13*)	500	132279	23*)	500	169266	13*)	1000
103711	25*)	500	132417	29*)	500	170350	1—50	40
104091	30*)	500	132911	40*)	500	170460	43*)	1000
105378	32*)	500	133290	39*)	500	170914	1—50	40
105441	23*)	500	133556	27*)	500	171359	1—50	40
105965	42*)	500	133842	1—50	40	171473	29*)	500
106440	1—50	40	134501	1—50	100	172804	1—50	40
106577	18*)	500	135062	05*)	1000	173579	1—50	40
108122	1—50	40	135230	10*)	1000	173846	1—50	100
108529	1—50	40	137035	15*)	500	175326	17*)	500
108570	30*)	500	137740	1—50	40	176133	23*)	1000
109596	02*)	500	138036	07*)	2500	176227	1—50	40
111026	22*)	500	138926	35*)	1000	177216	48*)	500
111233	06*)	1000	139565	23*)	500	177255	1—50	100
111347	1—50	100	140061	30*)	500	177465	1—50	100
111665	37*)	1000	140667	15*)	500	177795	31*)	500
112668	24*)	500	140673	48*)	500	178126	20*)	500
113058	18*)	500	141095	32*)	2500	179210	11*)	500
113099	22*)	500	141737	1—50	100	180127	13*)	500
113199	36*)	1000	141783	48*)	500	181264	1—50	100
113852	1—50	100	141785	18*)	500	181460	12*)	500
114530	49*)	500	142210	34*)	2500	181824	48*)	500
114583	19*)	500	143070	29*)	500	182099	26*)	500
114644	27*)	500	144601	42*)	500	182805	10*)	500
115037	33*)	500	145450	21*)	500	183480	24*)	500
115301	06*)	500	146596	1—50	40	183897	37*)	500
116559	15*)	500	146823	13*)	500	184917	1—50	40
116599	06*)	500	148663	11*)	500	185741	17*)	500
117123	33*)	500	149528	02*)	500	186461	1—50	40
117303	06*)	500	149856	23*)	1000	186611	1—50	40
118151	1—50	40	149905	1—50	40	187964	31*)	5000
118348	10*)	5000	149908	46*)	500	188647	1—50	40
118702	36*)	500	150009	1—50	40	189472	1—50	40
120144	48*)	500	150014	1—50	100	190122	37*)	500
121560	43*)	500	150221	03*)	1000	190210	46*)	1000
121813	40*)	500	150630	23*)	500	190417	16*)	1000
121883	48*)	500	151503	1—50	40	190542	1—50	40
121994	44*)	500	153068	1—50	40	190730	19*)	500
122099	14*)	500	153409	18*)	500	191208	32*)	1000
122238	04*)	2500	153510	27*)	500	191359	1—50	40
122853	40*)	1000	153621	27*)	500	191476	29*)	500
123223	47*)	500	153715	1—50	100	191690	26*)	1000
123739	19*)	500	154233	15*)	500	192660	38*)	1000
123809	39*)	500	154357	38*)	500	194044	1—50	40
123891	1—50	100	154669	46*)	500	194385	15*)	1000
124343	30*)	500	155093	42*)	500	194419	15*)	500
125336	11*)	500	156007	07*)	500	195311	08*)	500
125679	1—50	40	156288	25*)	500	195487	35*)	500
125708	1—50	40	156841	48*)	500	197452	19*)	500
125715	1—50	40	157276	27*)	500	197478	27*)	500
125934	08*)	500	158594	43*)	500	197833	27*)	500
126086	38*)	500	159908	35*)	500	198363	1—50	40
127045	1—50	40	160373	1—50	40	198419	1—50	40
127470	1—50	100	160647	33*)	500	198527	42*)	500
127999	25*)	500	161106	1—50	40	198835	20*)	500
128298	1—50	100	162951	30*)	500	199152	23*)	2500
128366	08*)	500	163158	1—50	100			

*) Шу сериядаги облигацияларнинг қолган 49 номерига 40 сўмдан ютуқ чиқди.

Жадвалда йигирма сўмлик облигацияларга чиққан ютуқлар кўрсатилган.

Ўн сўмлик облигацияларга ютуқларнинг ярми тўланади.

Ютуқ суммасига облигация қиймати ҳам қўшилган.

Бу жадвал расмий ҳужжатдир. Омонат кассалари газетанинг янги сони келганидан сўнг ютуқларни шу жадвалга мувофиқ белгиланган тартибда тўлайдилар.

Ютуқлар тиражини ўтказиш бўйича комиссиянинг раиси Москва шаҳар Свердловск район меҳнаткашлар депутатлари Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари — Р. Р. ДЗИВИН.
Комиссиянинг масъул секретари — Л. П. ЕСИНА.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 6/I да **Испан миниатюралари** 12.00, 19.00), 7/I да **Севилия сартароши** (12.00), **Севги тумори** (19.00), 8/I да **Оққуш кўли** (12.00), **Травиата** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/I да **Қор маликаси** (12.00, 15.00), **Кўрмайин босдим тиконни** (кечқурун), 7/I да **Қалби олов** (12.00, 15.00), **Парвона** (кечқурун), 8/I да **Қор маликаси** (12.00, 15.00), **Аяжонларим** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6/I да **Олифта** (12.00), **Гулбаҳор қани?** (19.30), 7/I да **Гулбаҳор қани?** (12.00) **Муқаддас диёр** (19.30), 8/I да **Муқаддас диёр** (12.00), **Ҳижрон** (19.30).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Шимолий Осетия АССРда хизмат кўрсатган артист ЭМИЛЬ КИО раҳбарлигидаги йирик иллюзион ревю иштирокида «ЦИРКДА АРЧА»** томошалари (10, 13, 16, 19.30).

А. Н. ОСТРОВСКИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ТЕАТР-РАССОМЛИК САНЪАТИ ИНСТИТУТИ

профессор-ўқитувчилар составидаги вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра доцентлари: саҳна нутқи, драма театри режиссураси ва актёр маҳорати;

кафедра катта ўқитувчилари: тиллар ва адабиётлар, музика фанлари, монументал-декоратив ўймакорлик, графика, вокал, КПСС тарихи ва сиёсий иқтисод, драма театри режиссураси ва актёр маҳорати, саҳна ҳаракати;

кафедра ўқитувчилари: КПСС тарихи ва сиёсий иқтисод, саҳна нутқи (2 ўрин), драма театри режиссураси ва актёр маҳорати (3), музикали драма театри режиссураси ва актёр маҳорати (2) вокал, ҳайкалтарошлик (3), театр-декорация рассомчилиги (2), графика (2, монументал-декоратив ўймакорлик, тасвирий санъат назарияси ва тарихи, расм.

КОНКУРС МУДДАТИ — 25 январгача.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Г. Лопатин кўчаси, 77-уй. Телефон: 56-28-80.

Кино

Подшо Пётр хабашни қандай уйлантиргани ҳақида қисса — «МОСКВА» (12, 14, 16, 18, 19.30, 21.00), «НУКУС» (тоқ соатларда), «ЧАЙКА» (жуфт соатларда), САНЪАТ САРОЙИ, «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Жаҳон бўйлаб 80 кун — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (12, 15, 18, 21.00), «ТИНЧЛИК» (12.30, 15.30, 18.30, 21.45), «КЎКЧА» (11, 14, 17, 20.00) «ЎЗБЕКИСТОН» (12, 15, 18, 20.30), «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20.00, 21.00), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА», НАВОИЙ номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — Мультфильм. 10.55 — **Лочин Шаҳин** (бадиий фильм). 11.35 — Ёшлар ижоди. 12.20 — Инсон ва қонун. 15.00 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Барабанчининг тақдири (бадиий фильм, 2-серия). 17.15 — Сўз — олимларга. 17.30 — Шахмат мактаби. 18.00 — Қувноқ учрашувлар. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Болаларга аталган шеърлар. 19.30 — Миллионлар ленинча университети. 20.00 — «Экран дўстларни чорлайди». БХР—СССР. 20.45 — **Мастер** (бадиий фильм). 22.00 — **«Вақт»**. 22.30 — Олтин ноталар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Қорбобо ва Санта Клаус (спектакль). 12.45 — **Капитан Тенкеш** (бадиий фильм, 7-8-сериялар). 13.35 — Калашников ҳақида қисса (адабий театр). 18.30 — Мультфильм. 18.45 — Мен — Совет Иттифоқи гражданиман. 19.15 — Идеология ва ҳаёт. 19.45 — **«Ахборот»**. 20.00 — Телетеатр. О. Ёқубов. **«Улуғбек хазинаси»** (4-қисм). 21.00 — **«Ахборот»**. 21.20 — Концерт. 21.50 — Кама тонглари. 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — **Уруш ва тинчлик** (бадиий фильм, 1-серия).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Сиҳат-саломатлик хизматида. 19.25 — Илмий-оммабоп программа. 19.55 — Немис тили. 20.25 — Тошкент янгиликлари. 20.45 — Ўқитувчи экрани. 21.15 — Эстрада концерти. 21.40 — Физика.

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — «Ялла» вокал-чолғу ансамбли ижро этади. 9.30 — О. Қосимов қўшиқлари. 11.15 — **«Қишлоқ меҳнаткашларининг маданий-техник савиясини ошириш йўллари».** Фалсафа фанлари кандидати М. Абдуллаев суҳбати. 11.30 — Республика халқ ҳофизларининг концерти. 12.10 — **«Ўзбекистон ишчиси».** 13.00 — Чорва қишловининг боришини текширамиз. 13.30 — И. Дунаевский оперетталаридан куйлар. 16.10 — Ўзбекистон композиторларининг ижодий портретлари. Т. Содиқов. 19.00 — **Ота-оналар, сизлар учун.** 19.20 — **«Ёшлик»** радиостанциясининг программаси. 20.25 — Татар куйлари. 21.00 — Қўшиқлар ва рақслар. 22.00 — **Қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт.** 22.30 — Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларида. 22.40 — **«Оқ йўл!»** Р. Усмонова шеърлари, ёш рассом Т. Саъдуллаев ҳақида ҳикоя. 23.15 — Мақом кечаси.

Об-ҳаво

Бугун кундузи Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областида ҳавонинг кам булутли келиши кутилади. Қолган жойларда ҳаво ўзгариб туради. Фарғона водийсида айтарли ёғингарчилик бўлмайди. Сурхондарё ва Фарғона областида шамол жануби-ғарбдан қолган ерларда шимолий-ғарбдан секундига 5-10 метр тезликда эсади. Ҳарорат Қорақалпоғистон АССРда 12-17 даража, Хоразм ва Бухоро областининг шимолида 10-15 даража, қолган ерларда эса 5-10 даража совуқ бўлади.

Тошкентда ҳаво ўзгариб туради, ёғингарчилик бўлмайди. Шимолий-ғарбдан секундига 5-10 метр тезликда шамол эсиб, 8-10 даража совуқ бўлади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент ЛЕНИН проспекти № 41 * ТЕЛЕФОНЛАР
Коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Эълонлар — 338142.
Р. 13005. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Г. — 4.